

V Bruseli 16. júna 2025
(OR. en)

10300/25
ADD 9

Medziinštitucionálny spis:
2025/0162(NLE)

AELE 53
CH 19
MI 400

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	13. júna 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 309 - Annex 9
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu rozhodnutia Rady o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 309 - Annex 9.

Príloha: COM(2025) 309 - Annex 9

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 6. 2025
COM(2025) 309 final

ANNEX 9

PRÍLOHA

k

návrhu rozhodnutia Rady

**o uzavretí rozsiahleho balíka dohôd s cieľom konsolidovať, prehĺbiť a rozšíriť
dvojstranné vzťahy so Švajčiarskou konfederáciou**

DOHODA
MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU
A EURÓPSKYM SPOLOČENSTVOM PRE ATÓMOVÚ ENERGIU NA JEDNEJ STRANE
A ŠVAJČIARSKOU KONFEDERÁCIOU NA STRANE DRUHEJ
O ÚČASTI ŠVAJČIARSKEJ KONFEDERÁCIE
NA PROGRAMOCH ÚNIE

Európska únia a Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (ďalej spoločne len „Únia“)

na jednej strane a

Švajčiarska konfederácia, ďalej len „Švajčiarsko“,

na strane druhej,

ďalej len „zmluvné strany“,

OPĀTOVNE POTVRDZUJÚC vysokú prioritu, ktorú pripisujú osobitným vzťahom medzi Úniou, jej členskými štátmi a Švajčiarskom na základe ich blízkosti, spoločných hodnôt a európskej identity,

STAVAJÚC NA spoločných cieľoch a pevných väzbách medzi zmluvnými stranami, ktoré vyplývajú z Dohody o spolupráci medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a Švajčiarskou konfederáciou z roku 1978 v oblasti riadenej termonukleárnej fúzie a fyziky plazmy¹, Rámcovej dohody o vedeckej a technickej spolupráci medzi Európskymi spoločenstvami a Švajčiarskou konfederáciou z roku 1986², dohôd z roku 2007 vo forme výmeny listov medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a Švajčiarskou konfederáciou o uplatňovaní Dohody o projekte ITER³, Dohody o výsadách a imunitách v rámci Medzinárodnej organizácie pre výskum energie jadrovej syntézy ITER pre spoločnú implementáciu projektu ITER⁴ a dohody o širšom prístupe⁵ na území Švajčiarskej konfederácie, ako aj z členstva Švajčiarska v Európskom spoločnom podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy⁶ a Dohody medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a Švajčiarskou konfederáciou o vedeckej a technologickej spolupráci z roku 2014, ktorou sa Švajčiarska konfederácia pridružuje k programu Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu a k výskumnému a vzdelávaciemu programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, ktorý prispieva k programu Horizont 2020, a ktorou sa riadi účasť Švajčiarskej konfederácie na činnostiach projektu ITER vykonávaných spoločným podnikom Fusion for Energy⁷,

¹ Ú. v. ES L 242, 4.9.1978, s. 2.

² Ú. v. EÚ L 313, 22.11.1985, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1985/507/oj.

³ Dohoda o založení Medzinárodnej organizácie ITER pre energiu jadrovej syntézy pre spoločnú implementáciu projektu ITER z roku 2006 (Ú. v. EÚ L 20, 24.1.2008, s. 17).

⁴ Dohoda o výsadách a imunitách ITER z roku 2006 (Ú. v. EÚ L 358, 16.12.2006, s. 82, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2006/943\(2\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2006/943(2)/oj).)

⁵ Dohoda medzi vládou Japonska a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu o spoločnom vykonávaní činností v rámci širšieho prístupu v oblasti výskumu energie jadrovej syntézy z roku 2007 (Ú. v. EÚ L 246, 21.9.2007, s. 34).

⁶ Rozhodnutie Komisie z 22. novembra 2007 o uzavretí dohôd vo forme výmeny listov medzi Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu (Euratom) a Švajčiarskou konfederáciou (Švajčiarsko) o uplatňovaní dohody o projekte ITER, dohody o výsadách a imunitách pre ITER a dohody o širšom prístupe na území Švajčiarska a o členstve Švajčiarska v Európskom spoločnom podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (Ú. v. EÚ L 20, 24.1.2008, s. 11).

⁷ Ú. v. EÚ L 370, 30.12.2014, s. 3.

KEĎŽE Európske spoločenstvo pre atómovú energiu (Euratom) uzatvorilo „dohodu o projekte ITER“, dohodu o výsadách a imunitách ITER a dohodu o širšom prístupe,

BERÚC DO ÚVAHY rozhodnutie Rady 2007/198/Euratom¹, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody,

UZNÁVAJÚC spoločné želanie zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v činnostiach súvisiacich s ITER na základe rovnosti, reciprocity a celkovej rovnováhy prínosov, práv a povinností;

BERÚC DO ÚVAHY úsilie Únie spojiť sily s medzinárodnými partnermi a byť v popredí riešenia globálnych výziev v súlade s akčným plánom OSN pre ľudí, planétu a prosperitu s názvom „Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj“,

ŽELAJÚC SI uzavrieť dlhodobú dohodu o účasti Švajčiarska na programoch Únie a poskytnúť právny základ pre takúto spoluprácu,

BERÚC DO ÚVAHY spoločný cieľ zmluvných strán, ktorým je konsolidácia a prehĺbenie ich dlhodobej a úspešnej spolupráce, najmä v oblasti výskumu a inovácií, vesmíru, jadrovej syntézy a štiepenia a vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže, športu a kultúry, ako aj v iných oblastiach spoločného záujmu, ako je digitálna transformácia a činnosť v oblasti zdravia, čím sa umožní systematickejšia účasť Švajčiarska na programoch Únie v budúcnosti,

¹ Rozhodnutie Rady 2007/198/Euratom z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s. 58).

UZNÁVAJÚC všeobecné zásady stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695¹, ktorým sa zriaďuje program Horizont Európa (ďalej len „program Horizont Európa“), a v nariadení Rady (Euratom) 2021/765, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa² (ďalej len „program Euratomu“),

UZNÁVAJÚC ciele obnoveného európskeho výskumného priestoru, a to menovite budovanie spoločného vedeckého a technologického priestoru, vytvorenie jednotného trhu s výskumom a inováciou, posilňovanie a uľahčovanie spolupráce medzi organizáciami v oblasti výskumu a inovácie vrátane univerzít, a výmenu osvedčených postupov, ako aj príťažlivých výskumných kariér, uľahčovanie cezhraničnej a medziodvetvovej mobility výskumníkov, posilňovanie voľného pohybu vedeckých poznatkov a inovácie, propagáciu dodržiavania akademickej slobody a slobody vedeckého výskumu, podporu vedeckého vzdelávania a komunikačných činností a prehlbovanie konkurencieschopnosti a príťažlivosti zúčastňujúcich sa hospodárstiev, ako aj to, že krajiny pridružené k rámcovým programom Únie pre výskum a inovácie predstavujú kľúčových potenciálnych partnerov pri tomto úsilí,

ZDÔRAZŇUJÚC úlohu európskych partnerstiev pri riešení niektorých z najnaliehavejších výziev Európy prostredníctvom koordinovaných iniciatív v oblasti výskumu a inovácie významne prispievajúcich k prioritám Únie v oblasti výskumu a inovácie, ktoré si vyžadujú kritické množstvo účastníkov a dlhodobú víziu, ako aj význam zapojenia pridružených krajín do týchto európskych partnerstiev,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

² Nariadenie Rady (Euratom) 2021/765 z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a o zrušení nariadenia (Euratom) 2018/1563 (Ú. v. EÚ L 167 I, 12.5.2021, s. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

USILUJÚC SA o stanovenie vzájomne výhodných podmienok na vytváranie dôstojných pracovných miest, posilnenie a podporu inovačných ekosystémov zmluvných strán poskytovaním pomoci spoločnostiam s inováciami a ich rozširovaním na trhoch zmluvných strán a uľahčovaním využívania, ako aj zavádzania a sprístupňovania inovácií vrátane činností zameraných na budovanie kapacít,

UZNÁVAJÚC, že vzájomná účasť na programoch druhej zmluvnej strany by mala poskytovať vzájomné výhody a že každá zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie na otvorenie svojich programov druhej zmluvnej strane, berúc do úvahy ich povahu a uznávajúc, že zmluvné strany si vyhradzujú právo, najmä z bezpečnostných dôvodov, obmedziť účasť či stanoviť podmienky účasti na týchto programoch, a to aj pokiaľ ide o akcie súvisiace s ich strategickými aktívami alebo záujmami,

ODVOLÁVAJÚC SA na možnosť rozdielov medzi orientáciou programov Únie a švajčiarskych programov a opatrení,

KEĎŽE všeobecnými cieľmi programu Euratomu sú realizácia činností v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy s dôrazom na neustále zlepšovanie jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany a ochrany pred žiarením, podpora dosahovania cieľov programu Horizont Európa okrem iného v kontexte energetickej transformácie, ako aj rozvoj energie jadrovej syntézy,

KEĎŽE dohoda o projekte ITER sa podľa jej článku 21 vzťahuje na Švajčiarsko, ktoré sa zúčastňuje na programe jadrovej syntézy Euratomu ako plne pridružený tretí štát,

KEĎŽE Euratom je členom Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a podľa článku 2 rozhodnutia Rady 2007/198/Euratom bude Švajčiarsko členom tohto spoločného podniku ako tretí štát po pridružení svojho výskumného programu k programu Euratomu,

KEĎŽE dohoda o širšom prístupe sa podľa jej článku 26 vzťahuje na Švajčiarsko, ktoré sa zúčastňuje na programe jadrovej syntézy Euratomu ako plne pridružený tretí štát,

UZNÁVAJÚC výhody, ktoré prináša účasť Švajčiarska v zložkách Vesmírneho programu Únie, ktoré sú otvorené účasti tretích krajín,

ZDÔRAZŇUJÚC, že je potrebné ochraňovať, rozvíjať a podporovať európsku kultúrnu a jazykovú rozmanitosť a zvýšiť konkurencieschopnosť a ekonomický potenciál kultúrnych a kreatívnych odvetví, a najmä audiovizuálneho odvetvia,

UZNÁVAJÚC, že ciele a všeobecné zásady programov Únie v kultúrnych a audiovizuálnych odvetviach majú zásadný význam z kultúrneho, demokratického, environmentálneho, sociálneho a hospodárskeho hľadiska a sú obzvlášť dôležité pre naše spoločnosti a kultúrne odvetvia, ktoré čelia súčasným výzvam spojeným s globalizáciou, zmenou klímy a digitalizáciou,

UZNÁVAJÚC, že tieto zásady, ktoré sa odrážajú aj v Dohovore UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005, presadzuje Švajčiarsko, ktoré čelí podobným výzvam a má rovnaké zásady, ako je demokracia, právny štát, dodržiavanie ľudských práv vrátane rovnosti medzi všetkými ľuďmi, rodová rovnováha a sloboda prejavu a umelecká sloboda,

UZNÁVAJÚC všeobecné zásady stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694¹, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240 (Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>).

ZDÔRAZŇUJÚC, že digitálna transformácia nášho hospodárstva a spoločnosti ponúka obrovské príležitosti pre rast a zamestnanosť, môže prispieť k zelenej transformácii a našej globálnej konkurencieschopnosti a môže posilniť tvorivú a kultúrnu rozmanitosť,

UZNÁVAJÚC, že takýto transformačný vývoj si vyžaduje maximálnu transparentnosť a spoluprácu s medzinárodnými partnermi Únie na základe spoločných cieľov a hodnôt, a to pri zabezpečení rešpektovania bezpečnostných záujmov oboch zmluvných strán,

USILUJÚC SA nadviazať vzájomne výhodnú spoluprácu s cieľom posilniť a podporiť zavádzanie dôveryhodných a bezpečných digitálnych kapacít zmluvných strán, napríklad v oblasti vysokovýkonnej výpočtovej techniky, umelej inteligencie, výpočtových systémov cloud-edge a dátových priestorov, pokročilých digitálnych zručností a zavádzania a najlepšieho využívania digitálnych kapacít a interoperability, a uľahčiť šírenie, ako aj zavádzanie a prístupnosť digitálnych riešení so zmluvnými stranami,

ZDÔRAZŇUJÚC význam podpory realizovanej prostredníctvom celoživotného vzdelávania a vzdelávacieho, profesijného a osobného rozvoja ľudí v oblastiach vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe a inde ako prostriedku, ktorý prispieva k udržateľnému rastu, ku kvalitným pracovným miestam, k sociálnej súdržnosti, podpore inovácií a posilneniu európskej identity a aktívneho občianstva,

BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu a UZNÁVAJÚC spoločnú vôľu zmluvných strán ďalej rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a spoluprácu v tejto oblasti,

UZNÁVAJÚC všeobecné zásady stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522¹, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“), najmä v súvislosti s príslušnými osobitnými časťami programu EU4Health, na ktoré sa vzťahuje Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o zdraví (ďalej len „dohoda o zdraví“),

SPOLOČNE PLNIAC všeobecné ciele programu EU4Health na ochranu ľudí v Únii pred závažnými cezhraničnými ohrozeniami zdravia, BERÚC DO ÚVAHY spoločné ciele, hodnoty a silné väzby zmluvných strán v oblasti zdravia, UZNÁVAJÚC spoločné želanie zmluvných strán rozvíjať, posilňovať, stimulovať a rozširovať svoje vzťahy a vzájomnú spoluprácu,

S CIEĽOM rozšíriť svoju spoluprácu a začať predbežné vykonávanie tejto dohody v čo najskoršom možnom termíne,

USILUJÚC SA zabezpečiť, aby všetky subjekty poverené vykonávaním projektov alebo akcií, v súvislosti s ktorými boli prijaté právne záväzky podľa podmienok tejto dohody, mohli tieto projekty alebo akcie dokončiť aj v prípade ukončenia predbežného vykonávania alebo ukončenia dohody,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>).

BERÚC DO ÚVAHY, že blízke vzťahy medzi Švajčiarskom a Úniou sú pre zmluvné strany prospešné,

USILUJÚC SA o vytvorenie trvalého rámca pre spoluprácu medzi zmluvnými stranami s jasnými podmienkami účasti Švajčiarska na programoch a činnostiach Únie, ako aj mechanizmu uľahčujúceho takúto účasť na jednotlivých programoch alebo činnostiach Únie,

SA DOHODLI TAKTO:

ČLÁNOK 1

Predmet

Touto dohodou sa stanovujú pravidlá uplatniteľné na účasť Švajčiarska na akomkoľvek programe alebo činnosti Únie, otvorených jeho účasti a uvedených v protokole k tejto dohode, resp. na ich častiach.

ČLÁNOK 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „základný akt“ je:
 - i) právny akt jednej alebo viacerých inštitúcií Únie, iný ako odporúčanie alebo stanovisko, ktorým sa zriaďuje program a ktorý poskytuje právny základ pre akcie a implementáciu zodpovedajúcich výdavkov zahrnutých v rozpočte Únie alebo rozpočtovej záruke alebo finančnej pomoci krytej z rozpočtu Únie, vrátane akýchkoľvek zmien a akýchkoľvek relevantných aktov inštitúcie Únie, ktorými sa tento akt dopĺňa alebo vykonáva, s výnimkou tých, ktorými sa prijímajú pracovné programy, alebo
 - ii) právny akt jednej alebo viacerých inštitúcií Únie, iný ako odporúčanie alebo stanovisko, ktorým sa zriaďuje iná činnosť financovaná z rozpočtu Únie než programy, vrátane akýchkoľvek zmien a akýchkoľvek relevantných aktov inštitúcie Únie, ktorými sa tento akt dopĺňa alebo vykonáva, s výnimkou tých, ktorými sa prijímajú pracovné programy;
- b) „dohoda o financovaní“ je akákoľvek dohoda, ktorá sa vzťahuje na program alebo činnosť Únie podľa protokolov k tejto dohode, na ktorých sa zúčastňuje Švajčiarsko a ktoré využívajú financovanie z prostriedkov Únie, ako napr. dohody o grantoch, dohody o príspevkoch, rámcové dohody o finančnom partnerstve, dohody o financovaní a dohody o zárukách;

- c) „iné pravidlá, ktoré sa týkajú vykonávania programu alebo činnosti Únie“ sú pravidlá stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509¹ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a v pracovnom programe alebo vo výzvach, alebo v iných únijných postupoch udeľovania;
- d) „Únia“ je Únia alebo Európske spoločenstvo pre atómovú energiu, resp. oboje;
- e) „únijný postup udeľovania“ je postup udeľovania finančných prostriedkov Únie, ktorý začne Únia alebo osoby, resp. subjekty poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie;
- f) „subjekt Švajčiarska“ je akýkoľvek typ subjektu, či už fyzická osoba, právnická osoba alebo iný typ subjektu, ktorý sa môže zúčastňovať na činnostiach v rámci programu alebo činnosti Únie v súlade so základným aktom a ktorý má v súlade s právom Švajčiarska bydlisko vo Švajčiarsku alebo je vo Švajčiarsku usadený.

ČLÁNOK 3

Stanovenie účasti

1. Švajčiarsko sa zúčastňuje na programoch alebo činnostiach Únie, resp. ich častiach, ktoré sú otvorené pre účasť Švajčiarska, a prispieva na tieto programy alebo činnosti, resp. ich časti, a to v súlade so základnými aktmi, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024).

2. V prípade každého nového viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) po nadobudnutí účinnosti základných aktov, ktorými sa zriaďujú programy Únie, a za predpokladu, že tieto programy Únie sú otvorené účasti tretích krajín vrátane Švajčiarska, spoločný výbor zriadený touto dohodou (ďalej len „spoločný výbor“) pred predložením listu vyjadrujúceho úmysel Švajčiarska zúčastniť sa na programe Únie prerokuje plynulú kontinuitu spolupráce nadviazanej touto dohodou.
3. Osobitné podmienky účasti Švajčiarska na konkrétnom programe alebo činnosti Únie, resp. ich častiach, sa stanovujú v protokoloch k tejto dohode. Protokoly k tejto dohode môže meniť spoločný výbor.
4. Protokolmi k tejto dohode sa:
- a) určujú programy a činnosti Únie, resp. ich časti, na ktorých sa má Švajčiarsko zúčastniť;
 - b) stanovuje trvanie účasti, teda obdobie, počas ktorého Švajčiarsko a subjekty Švajčiarska môžu žiadať o finančné prostriedky Únie alebo počas ktorého môžu byť poverené implementáciou finančných prostriedkov Únie;
 - c) stanovujú konkrétne podmienky účasti Švajčiarska a subjektov Švajčiarska vrátane konkrétnych modalít implementácie finančných podmienok, ako sa stanovuje v článkoch 7 a 8 tejto dohody, konkrétne modalities korekčného mechanizmu, ako sa stanovuje v článku 9 tejto dohody, a podmienky účasti v štruktúrach vytvorených na účel vykonávania uvedených programov alebo činností Únie; tieto podmienky sú v súlade s touto dohodou a so základnými aktmi a aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií Únie, ktorými sa takéto štruktúry zriaďujú;

- d) podľa potreby stanovuje výška finančného príspevku Švajčiarska na program Únie, ktorý sa implementuje prostredníctvom finančného nástroja alebo rozpočtovej záruky, pričom sa uplatňujú konkrétne modalita uvedené v článku 10 tejto dohody.

ČLÁNOK 4

Dodržiavanie pravidiel programov alebo činností Únie, resp. ich častí

1. Švajčiarsko sa zúčastňuje na programoch alebo činnostiach Únie, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode, resp. na ich častiach, a to v zmysle podmienok stanovených v tejto dohode, protokoloch k nej, v základných aktoch a iných pravidlách, ktoré sa týkajú vykonávania daných programov alebo činností Únie, resp. ich častí.
2. Podmienky uvedené v odseku 1 zahŕňajú:
 - a) oprávnenosť subjektov Švajčiarska a akékoľvek iné podmienky oprávnenosti týkajúce sa Švajčiarska, najmä pokiaľ ide o pôvod, miesto činnosti alebo štátnu príslušnosť;
 - b) podmienky vzťahujúce sa na predkladanie, posúdenie a výber žiadostí a na vykonávanie akcií oprávnenými subjektmi Švajčiarska.
3. Podmienky uvedené v odseku 2 písm. b) sú rovnocenné s podmienkami uplatniteľnými na oprávnené subjekty členských štátov vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Únie prijatých podľa Zmluvy o Európskej únii alebo Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), pokiaľ nie je v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku stanovené inak.

ČLÁNOK 5

Podmienky účasti na programoch alebo činnostiach Únie, resp. ich častiach,
týkajúce sa mobility osôb a pohybu tovaru a služieb
v rámci vykonávania
programov alebo činností Únie, resp. ich častí

1. Bez toho, aby boli dotknuté priaznivejšie ustanovenia Dohody medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb¹ (ďalej len „dohoda o voľnom pohybe osôb“) alebo švajčiarskeho vnútroštátneho práva, účasť Švajčiarska na programoch alebo činnostiach Únie, resp. ich častiach, uvedených v článku 3 tejto dohody, ktoré si na vykonávanie takýchto programov Únie vyžadujú mobilitu osôb medzi Úniou a Švajčiarskom alebo v rámci Švajčiarska, je podmienená tým, že Švajčiarsko zabezpečí, aby:
 - a) v súvislosti s mobilitou osôb pri vykonávaní programov Únie nedochádzalo k diskriminácii na základe štátnej príslušnosti;
 - b) podmienky pre osoby pri presťahovaní sa do Švajčiarska a pohybu po Švajčiarsku v rámci vykonávania programov Únie nepredstavovali neodôvodnenú administratívnu alebo finančnú záťaž a
 - c) podmienky pre osoby pri prístupe k službám vo Švajčiarsku priamo súvisiacim s vykonávaním programov Únie boli rovnaké ako pre štátnych príslušníkov Švajčiarska; týka sa to najmä akýchkoľvek poplatkov súvisiacich s účasťou na činnosti financovanej z programu Únie a nie sú tým dotknuté žiadne priaznivejšie pravidlá týkajúce sa poplatkov, ktoré sa môžu uplatňovať v kontexte programu Erasmus+.

¹ Ú. v. EÚ L 114, 30.4.2002, s. 6.

2. Bez toho, aby boli dotknuté priaznivejšie ustanovenia dohody o voľnom pohybe osôb alebo práva Únie, pokiaľ ide o účasť zahŕňajúcu mobilitu osôb medzi Švajčiarskom a Úniou alebo v rámci Únie na účely vykonávania programov Únie, Únia zabezpečí, aby:

- a) podmienky pre osoby pri presťahovaní sa do Únie a pohybu po Únii v rámci vykonávania programov Únie nepredstavovali neodôvodnenú administratívnu alebo finančnú záťaž a
- b) podmienky pre osoby pri prístupe k službám v Únii priamo súvisiacim s vykonávaním programov Únie boli rovnaké ako pre občanov Európskej únie; týka sa to najmä akýchkoľvek poplatkov súvisiacich s účasťou na činnosti financovanej z programu Únie a nie sú tým dotknuté žiadne priaznivejšie pravidlá týkajúce sa poplatkov, ktoré sa môžu uplatňovať v kontexte programu Erasmus+.

3. Zmluvné strany vynaložia maximálne úsilie na uľahčenie cezhraničného pohybu tovaru a služieb určených na použitie pri činnostiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda, v rámci existujúcich ustanovení.

4. V protokoloch k tejto dohode sa môžu stanoviť ďalšie osobitné podmienky odkazujúce na tento článok, ktoré sú potrebné na účasť Švajčiarska na programoch alebo činnostiach Únie, resp. ich častiach.

ČLÁNOK 6

Účasť Švajčiarska na riadení programov alebo činností

1. Zástupcovia alebo experti Švajčiarska, alebo experti, ktorých určí Švajčiarsko, sa môžu ako pozorovatelia zúčastňovať na výboroch, zasadnutiach expertných skupín alebo iných podobných zasadnutiach, na ktorých sa zúčastňujú zástupcovia alebo experti členských štátov, alebo experti, ktorých na to určili členské štáty a ktorí pomáhajú Európskej komisii pri vykonávaní a riadení programov alebo činností Únie, resp. ich častí, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje v súlade s článkom 3 tejto dohody alebo ktoré sú zriadené Európskou komisiou na účely vykonávania práva Únie vo vzťahu k týmto programom alebo činnostiam Únie, resp. ich častiam, s výnimkou tých bodov, ktoré sú vyhradené len pre členské štáty alebo ktoré sa týkajú programu alebo činnosti Únie, resp. ich častí, na ktorých sa Švajčiarsko nezúčastňuje. Zástupcovia alebo experti Švajčiarska alebo experti určení Švajčiarskom nie sú prítomní v čase hlasovania. Švajčiarsku sa výsledok hlasovania oznámi.
2. Ak experti alebo hodnotitelia nie sú vymenovaní na základe štátnej príslušnosti, štátna príslušnosť nie je dôvodom na vylúčenie expertov a hodnotiteľov Švajčiarska.
3. S výhradou podmienok stanovených v odseku 1 podlieha účasť zástupcov Švajčiarska na zasadnutiach uvedených v predmetnom odseku alebo na iných zasadnutiach týkajúcich sa vykonávania programov alebo činností Únie tým istým pravidlám a postupom, ktoré sa vzťahujú na zástupcov členských štátov, pokiaľ ide o právo vystúpiť, doučovanie informácií a dokumentácie okrem informácií a dokumentácie, ktoré súvisia s bodmi vyhradenými len pre členské štáty alebo ktoré sa týkajú programu alebo činnosti Únie, resp. ich častí, na ktorých sa Švajčiarsko nezúčastňuje, a preplatenie cestovných nákladov a nákladov na živobytie.

4. V protokoloch k tejto dohode sa môžu vymedziť ďalšie podmienky účasti expertov, ako aj účasti Švajčiarska, v riadiacich radách a štruktúrach vytvorených na účely vykonávania programov alebo činností Únie vymedzených v príslušných protokoloch k tejto dohode.

ČLÁNOK 7

Finančné podmienky

1. Účasť Švajčiarska alebo subjektov Švajčiarska na programoch alebo činnostiach Únie, resp. na ich častiach, je podmienená finančným príspevkom Švajčiarska na príslušné financovanie z rozpočtu Únie.
2. Finančný príspevok je súčtom:
 - a) operačného príspevku a
 - b) účastníckeho poplatku.
3. Finančný príspevok sa poskytuje formou ročnej platby vykonanej v jednej alebo vo viacerých splátkach.
4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 8 tohto článku, účastnícky poplatok predstavuje 4 % ročného prevádzkového príspevku a nevzťahujú sa naň spätné úpravy, okrem prípadov v súvislosti s pozastavením podľa článku 19. V prípade pozastavenia podľa článku 19 sa účastnícky poplatok upraví v súlade s úpravou operačného príspevku. Od roku 2028 môže výšku účastníckeho poplatku upraviť spoločný výbor.

5. Operačný príspevok pokrýva operačné výdavky a výdavky na podporu a vo forme viazaných aj platobných rozpočtových prostriedkov sa ním dopĺňajú sumy zahrnuté do rozpočtu Únie, ktorý bol prijatý s konečnou platnosťou pre programy alebo činnosti Únie, resp. ich časti, podľa potreby zvýšené o vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nevyplyvajú z finančných príspevkov na programy a činnosti Únie od iných darcov, ako sa vymedzujú v protokole k tejto dohode.
6. Operačný príspevok je založený na kľúči na určenie príspevkov, ktorý je vymedzený ako pomer hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“) Švajčiarska v trhových cenách k HDP Únie v trhových cenách. Na tento účel sú údaje o HDP zmluvných strán v trhových cenách posledné takéto údaje dostupné k 1. januáru roku, v ktorom sa uskutočňuje ročná platba, ako ich poskytol Štatistický úrad Európskej únie (EUROSTAT), s náležitým ohľadom na Dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o spolupráci v oblasti štatistiky, podpísanú v Luxemburgu 26. októbra 2004. Ak sa uvedená dohoda prestane uplatňovať, HDP Švajčiarska sa stanoví na základe údajov poskytnutých Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj.
7. Operačný príspevok sa zakladá na uplatnení kľúča na určenie príspevkov na počiatočné viazané rozpočtové prostriedky zvýšené podľa odseku 5 a zahrnuté do rozpočtu Únie, ktorý bol v danom roku prijatý s konečnou platnosťou, na financovanie programov alebo činností Únie, resp. ich častí, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.
8. Účastnícky poplatok uvedený v odseku 2 má v rokoch 2025 až 2027 tieto hodnoty:
- v roku 2025: 2,5 %,

- v roku 2026: 3 %,
- v roku 2027: 4 %.

9. Európska komisia na požiadanie poskytne Švajčiarsku informácie týkajúce sa jeho finančnej účasti, ako sú zahrnuté do informácií súvisiacich s rozpočtom, účtovníctvom, plnením a hodnotením, ktoré sa poskytujú rozpočtovým orgánom Únie a jej orgánom udeľujúcim absolútorium v súvislosti s programami a činnosťami Únie, resp. ich časťami, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje. Tieto informácie sa poskytujú s náležitým ohľadom na pravidlá Únie a Švajčiarska v oblasti dôvernosti a ochrany údajov a bez toho, aby bol dotknutý nárok Švajčiarska na získanie informácií podľa článku 12.

10. Všetky finančné príspevky Švajčiarska alebo platby od Únie a výpočet splatných súm alebo súm, ktoré sa majú prijať, sa uvádzajú v eurách.

11. Podrobné ustanovenia na vykonávanie tohto článku sú uvedené v príslušných protokoloch k tejto dohode, ako aj v prílohe k tejto dohode o ustanoveniach o finančnom vykonávaní.

ČLÁNOK 8

Programy a činnosti, na ktoré sa uplatňuje
mechanizmus úprav operačného príspevku

1. Ak sa to stanovuje v protokole k tejto dohode, operačný príspevok na program alebo činnosť Únie, resp. na ich časť, na rok N sa môže upraviť nahor a nadol so spätnou platnosťou v jednom roku alebo viacerých nasledujúcich rokoch na základe rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky v uvedenom roku, ich implementáciou prostredníctvom právnych záväzkov a zrušením ich viazanosti.

2. Prvá úprava sa uskutoční v roku $N + 1$, keď sa operačný príspevok upravuje o rozdiel medzi príspevkom a upraveným príspevkom vypočítaným na základe kľúča na určenie príspevkov na rok N , upraveným použitím koeficientu, ak sa to v príslušnom protokole stanovuje, na sumu:

- a) vo výške rozpočtových záväzkov prijatých na viazané rozpočtové prostriedky schválené v roku N v rozpočte Únie a na znovu dostupné rozpočtové prostriedky zodpovedajúce zrušeniu viazanosti a
- b) akýchkoľvek vonkajších pripísaných príjmov, ktoré nevyplývajú z finančných príspevkov na programy a činnosti Únie od iných darcov, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode, a ktoré boli dostupné na konci roku N .

3. Každý nasledujúci rok do splatenia alebo zrušenia viazanosti všetkých rozpočtových záväzkov financovaných z viazaných rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z roku N a najneskôr tri roky po skončení programu Únie alebo po skončení VFR zodpovedajúceho roku N , podľa toho, čo nastane skôr, vypočíta Únia úpravu príspevku na rok N znížením príspevku Švajčiarska o sumu získanú s použitím kľúča na určenie príspevkov v roku N , a to upraveného, ak sa tak stanovuje v príslušnom protokole, na záväzky roku N financované z rozpočtu Únie, ktorých viazanosť bola v jednotlivých rokoch zrušená, alebo z opätovne sprístupnených rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť bola zrušená.

4. Ak vonkajšie pripísané príjmy, ktoré nevyplývajú z finančných príspevkov na programy a činnosti Únie od iných darcov, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode, boli zrušené, príspevok Švajčiarska na príslušný program alebo činnosť Únie, resp. na ich časť, sa zníži o sumu získanú uplatnením kľúča na určenie príspevkov, a to upraveného, ak sa tak stanovuje v príslušnom protokole, na rok N na zrušenú sumu.

5. V roku $N + 2$ alebo v nasledujúcich rokoch sa po vykonaní úprav uvedených v odsekoch 2, 3 a 4 príspevok Švajčiarska na rok N takisto zníži o sumu získanú vynásobením príspevku Švajčiarska na rok N a pomeru:

- a) právnych záväzkov roka N financovaných z akýchkoľvek viazaných rozpočtových prostriedkov dostupných v roku N a vyplývajúcich zo súťažných postupov udeľovania;
 - i) z ktorých boli vylúčené Švajčiarsko a subjekty Švajčiarska;
 - ii) pri ktorých lehota na predkladanie žiadostí uplynula počas pozastavenia účasti uvedeného v článku 19 alebo po tom, ako nadobudlo účinnosť ukončenie uvedené v článku 20, a
- b) celkovej výšky právnych záväzkov financovaných z akýchkoľvek viazaných rozpočtových prostriedkov v roku N .

6. Táto výška právnych záväzkov, ako sa uvádza v odseku 5, sa vypočíta zo sumy všetkých rozpočtových záväzkov prijatých v roku N znížením o prostriedky, ktorých viazanosť bola zrušená v súvislosti s týmito záväzkami v roku $N+1$.

ČLÁNOK 9

Programy a činnosti Únie, resp. ich časti, na ktoré sa uplatňuje automatický korekčný mechanizmus

1. Automatický korekčný mechanizmus sa uplatňuje v súvislosti s programom alebo činnosťou Únie, resp. ich časťou, v prípade ktorých sa uplatnenie automatického korekčného mechanizmu stanovuje v základnom akte, ktorým sa zriaďuje predmetný program alebo činnosť Únie a v príslušnom protokole k tejto dohode. Uplatňovanie automatického korekčného mechanizmu možno obmedziť na časti programu alebo činnosti Únie uvedené v príslušnom protokole k tejto dohode, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom grantov, v prípade ktorých sa organizujú súťažné výzvy. Podrobné pravidlá určenia tých častí programu alebo činnosti Únie, na ktoré sa automatický korekčný mechanizmus uplatňuje alebo neuplatňuje, sa môžu stanoviť v predmetnom protokole.
2. Výška automatickej korekcie pri programe alebo činnosti Únie, resp. ich časti, predstavuje rozdiel medzi počiatočnými sumami právnych záväzkov, ktoré Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska na financovanie z viazaných rozpočtových prostriedkov v príslušnom roku skutočne prijali, a príslušným operačným príspevkom, ktorý Švajčiarsko zaplatilo po úprave podľa článku 8 tejto dohody, ak sa takáto úprava stanovuje v príslušnom protokole k tejto dohode, bez výdavkov na podporu na to isté obdobie.
3. Akákoľvek suma uvedená v odseku 2 tohto článku, ktorá v každom z dvoch po sebe nasledujúcich rokov prekročí 8 % zodpovedajúceho operačného príspevku Švajčiarska na program Únie, upraveného podľa článku 8, je v rámci automatického korekčného mechanizmu splatná zo strany Švajčiarska ako dodatočný príspevok za každý z týchto dvoch rokov.

4. Podrobné pravidlá stanovenia príslušných súm právnych záväzkov uvedených v odseku 2 tohto článku, a to aj v prípade konzorcií, a podrobné pravidlá výpočtu automatickej korekcie sa môžu stanoviť v prílohe k tejto dohode o ustanoveniach o finančnom vykonávaní.

ČLÁNOK 10

Financovanie v súvislosti s programami Únie vykonávanými prostredníctvom finančných nástrojov alebo rozpočtových záruk

1. Ak sa Švajčiarsko v súlade s článkom 3 zúčastňuje na programe alebo činnosti Únie, resp. ich časti, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom finančných nástrojov alebo rozpočtových záruk podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách, Švajčiarsko poskytne príspevok na tieto finančné nástroje alebo rozpočtové záruky v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a základným aktom, ktorým sa zriaďuje predmetný program alebo činnosť Únie.

O výšku tohto príspevku sa zvýši rozpočtová záruka Únie alebo finančné krytie finančného nástroja.

2. V prípade potreby sa spôsoby vykonávania tohto článku môžu bližšie špecifikovať v príslušnom protokole.

ČLÁNOK 11

Preskúmania a audity

1. Únia má právo vykonávať v súlade s uplatniteľnými aktmi jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie a na základe ustanovení príslušných dohôd a zmlúv technické, vedecké, finančné alebo iné preskúmania a audity v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom v Švajčiarsku alebo právnych subjektov usadených vo Švajčiarsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré sídlia alebo sú usadené vo Švajčiarsku. Takéto preskúmania a audity môžu vykonávať zástupcovia inštitúcií a orgánov Únie, predovšetkým Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, alebo iné osoby poverené Európskou komisiou. Zástupcovia Únie a orgány Únie pri plnení svojich zisťovacích povinností na území Švajčiarska konajú v súlade so švajčiarskym právom.
2. Zástupcovia inštitúcií a orgánov Únie, najmä Európskej komisie a Európskeho dvora audítorov, ako aj ďalšie osoby poverené Európskou komisiou, majú zabezpečený primeraný prístup na miesta, k dielam a dokumentom (v elektronickej aj papierovej podobe), ako aj ku všetkým informáciám požadovaným na vykonanie uvedených auditov, a takisto majú právo na získanie fyzickej alebo elektronickej kópie, resp. častí akýchkoľvek dokumentov alebo akéhokoľvek obsahu akéhokoľvek dátového nosiča fyzickej alebo právnickej osoby, prípadnej tretej strany, ktorej audit sa vykonáva.
3. Švajčiarsko nebráni ani nekladie žiadne konkrétne prekážky právu zástupcov alebo ďalších osôb uvedených v odseku 2 na vstup do Švajčiarska alebo na prístup do priestorov z dôvodu vykonania ich povinností uvedených v tomto článku.

4. Preskúmania a audity uvedené v odseku 1 tohto článku možno vykonať po pozastavení vykonávania protokolu k tejto dohode podľa článku 19, ukončení predbežného vykonávania tejto dohody alebo po jej ukončení, a to za podmienok stanovených v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií alebo orgánov Únie, resp. na základe ustanovení príslušných dohôd a zmlúv týkajúcich sa akéhokoľvek právneho záväzku, ktorým sa plní rozpočet Únie, prijatého Úniou pred dátumom pozastavenia uplatňovania príslušného protokolu, ukončenia predbežného vykonávania tejto dohody alebo nadobudnutím účinnosti jej ukončenia.

ČLÁNOK 12

Boj proti nezrovnalostiam, podvodom a iným trestným činom poškodzujúcim finančné záujmy Únie

1. Európska komisia a Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „úrad OLAF“) sú oprávnené vykonávať administratívne zisťovania v súvislosti s vykonávaním tejto dohody a protokolov k nej vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na území Švajčiarska. Tieto zisťovania sa vykonávajú v súlade s podmienkami stanovenými v uplatniteľných aktoch jednej alebo viacerých inštitúcií Únie, Zástupcovia Únie a orgány Únie pri plnení svojich zisťovacích povinností na území Švajčiarska konajú v súlade so švajčiarskym právom.
2. Príslušné orgány Švajčiarska v primeranej lehote informujú Európsku komisiu alebo úrad OLAF o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení, ktoré sú im známe, pokiaľ ide o nezrovnalosť, podvod alebo iné protiprávne konanie poškodzujúce finančné záujmy Únie v spojitosti s vykonávaním tejto dohody a protokolov k nej.

3. Kontroly a inšpekcie na mieste sa môžu vykonávať v priestoroch všetkých fyzických osôb s pobytom vo Švajčiarsku alebo právnych subjektov usadených vo Švajčiarsku, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, ako aj všetkých tretích strán zapojených do čerpania finančných prostriedkov Únie, ktoré majú pobyt alebo sú usadené vo Švajčiarsku.
4. Kontroly a inšpekcie na mieste pripravuje a vykonáva Európska komisia alebo úrad OLAF v úzkej spolupráci s príslušným švajčiarskym orgánom auditu, ktorý je v dostatočnom predstihu informovaný o predmete, účele a právnom základe kontrol a inšpekcií, aby príslušné orgány Švajčiarska mohli poskytnúť pomoc. Na uvedený účel sa môžu úradníci príslušných orgánov Švajčiarska zúčastňovať na kontrolách a inšpekciách na mieste.
5. Na žiadosť orgánov Švajčiarska sa môžu kontroly a inšpekcie na mieste uskutočňovať spoločne s Európskou komisiou alebo úradom OLAF.
6. Zástupcovia Európskej komisie a zamestnanci úradu OLAF majú prístup k všetkým informáciám a dokumentácii vrátane počítačových údajov o dotknutých operáciách, ktoré sú potrebné na riadne vykonanie kontrol a inšpekcií na mieste. Predovšetkým si môžu robiť kópie príslušných dokumentov.
7. Ak osoba, subjekt alebo iná tretia strana bráňa vo výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste, orgány Švajčiarska konajúce v súlade s vnútroštátnymi pravidlami a predpismi poskytnú Európskej komisii alebo úradu OLAF pomoc, ktorú potrebujú na plnenie svojich úloh pri výkone kontroly alebo inšpekcie na mieste. Táto pomoc zahŕňa prijatie vhodných preventívnych opatrení podľa vnútroštátneho práva, a to najmä na zabezpečenie dôkazov.
8. Európska komisia alebo úrad OLAF informujú orgány Švajčiarska o výsledkoch takýchto kontrol a inšpekcií. Európska komisia alebo úrad OLAF predovšetkým podajú príslušnému orgánu auditu Švajčiarska čo najskôr správu o akejkoľvek skutočnosti alebo podozrení v súvislosti s nezrovnalosťou, ktoré zistili v priebehu kontroly alebo inšpekcie na mieste.

9. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie trestného práva Švajčiarska, môže Európska komisia v súlade s právnymi predpismi Únie uložiť administratívne opatrenia a sankcie voči akémukoľvek subjektu Švajčiarska zúčastňujúcemu sa na vykonávaní programu alebo činnosti Únie.
10. Na účely riadneho vykonávania tohto článku si Európska komisia alebo úrad OLAF a príslušné orgány Švajčiarska pravidelne vymieňajú informácie a na žiadosť jednej zo zmluvných strán tejto dohody vedú spoločne konzultácie.
11. S cieľom zabezpečiť účinnú spoluprácu a výmenu informácií s úradom OLAF určí Švajčiarsko kontaktné miesto.
12. Výmena informácií medzi Európskou komisiou alebo úradom OLAF a príslušnými orgánmi Švajčiarska sa uskutočňuje pri náležitom zohľadnení požiadaviek na dôvernosť. Osobné údaje, ktoré sú súčasťou výmeny informácií, sú chránené v súlade s uplatniteľnými pravidlami.
13. Príslušné orgány Švajčiarska informujú Európsku prokuratúru aj o akejkolvek skutočnosti alebo podozrení, o ktorých sa dozvedeli a ktoré sa týkajú nezrovnalosti, podvodu alebo iného protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy Únie, ak sa tieto skutočnosti alebo podozrenia týkajú prípadu, ktorý môže patriť do právomoci Európskej prokuratúry. V prípadoch, keď Európska prokuratúra alebo Švajčiarsko vedú vyšetrovania alebo súdne konania v súvislosti s trestnými činmi poškodzujúcimi ich finančné záujmy v rozsahu pôsobnosti tejto dohody, Švajčiarsko a Únia zabezpečia účinnú vzájomnú pomoc v súlade s uplatniteľným právnym rámcom s cieľom umožniť svojim príslušným orgánom, aby si plnili svoju povinnosť vyšetrovať, stíhať páchatel'ov a spolupáchateľ'ov takýchto trestných činov a postaviť ich pred súd.

ČLÁNOK 13

Zmeny článkov 11 a 12

Spoločný výbor môže zmeniť články 11 a 12 s cieľom zohľadniť zmeny aktov jednej alebo viacerých inštitúcií Únie.

ČLÁNOK 14

Vymáhanie a presadzovanie

1. Rozhodnutie prijaté Európskou komisiou, ktorým sa ukladá povinnosť peňažného plnenia iným právnickým alebo fyzickým osobám, než sú štáty, v súvislosti s akýmkoľvek nárokom vyplývajúcim z programov, činností, projektov alebo akcií Únie, sú vykonateľné vo Švajčiarsku. Doložku o vymáhateľnosti rozhodnutia k nemu pripojí bez akýchkoľvek formalít nad rámec overenia pravosti tohto rozhodnutia vnútroštátny orgán, ktorý na tento účel určí vláda Švajčiarska. Vymáhanie sa uskutočňuje v súlade so švajčiarskym právom a procesnoprávnymi zákonmi a inými právnymi predpismi. Vykonateľné rozhodnutia Európskej komisie sa považujú za vykonateľné tituly v zmysle federálneho zákona o vymáhaní dlhov a konkurze (DEBA) a nepodliehajú preskúmaniu vo veci samej na švajčiarskych súdoch. Vláda Švajčiarska oznámi svoj vnútroštátny orgán, určený na účely tohto článku, Európskej komisii a Súdnemu dvoru Európskej únie. V súlade s článkom 15 je Európska komisia oprávnená oznámiť takéto vymáhateľné rozhodnutia priamo osobám s pobytom a právnym subjektom usadeným vo Švajčiarsku.

2. Rozsudky a uznesenia Súdneho dvora Európskej únie vynesené na základe arbitrážnej doložky obsiahnutej v zmluve alebo dohode vzťahujúcej sa na programy, činnosti, projekty alebo akcie Únie sú vymáhateľné vo Švajčiarsku rovnakým spôsobom ako rozhodnutia Európskej komisie uvedené v odseku 1.

3. Preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Európskej komisie uvedených v odseku 1 a pozastavenie ich vymáhania patria do pôsobnosti Súdneho dvora Európskej únie. Sťažnosti na protiprávny spôsob výkonu však podliehajú právomoci súdov Švajčiarska.

ČLÁNOK 15

Komunikácia a výmena informácií

Inštitúcie a orgány Únie zapojené do vykonávania programov alebo činností Únie, resp. vykonávajúce kontrolu nad takýmito programami alebo činnosťami, sú oprávnené priamo komunikovať, a to aj prostredníctvom elektronických systémov výmeny informácií, s akoukoľvek fyzickou osobou s bydliskom vo Švajčiarsku alebo právny subjektom usadeným vo Švajčiarsku, ktorým Únia poskytuje financovanie, ako aj s akoukoľvek treťou stranou zapojenou do implementácie financovania zo strany Únie, ktorá má bydlisko alebo je usadená vo Švajčiarsku. Takéto osoby, subjekty a tretie strany môžu priamo inštitúciám a orgánom Únie predložiť všetky relevantné informácie a dokumentáciu, ktorých predloženie sa od nich požaduje na základe právnych predpisov Únie uplatniteľných na program alebo činnosť Únie a na základe akejkoľvek zmluvy alebo dohody o financovaní uzavretej na účely vykonávania tohto programu alebo činnosti.

ČLÁNOK 16

Spoločný výbor pre účasť na programoch Únie

1. Týmto sa zriaďuje spoločný výbor pre účasť na programoch Únie. Spoločný výbor:
 - a) zabezpečí riadne fungovanie a účinné vykonávanie tejto dohody a jej protokolov vrátane posudzovania, hodnotenia a preskúmania ich vykonávania, a najmä:
 - i) účasť subjektov Švajčiarska na programoch a činnostiach Únie, resp. ich častiach, a ich plnenie zo strany švajčiarskych orgánov;
 - ii) v príslušných prípadoch úroveň vzájomnej otvorenosti voči právnym subjektom usadeným na území jednotlivých zmluvných strán v súvislosti s účasťou na programoch, projektoch, akciách alebo činnostiach, resp. ich častiach, druhej zmluvnej strany;
 - iii) realizáciu mechanizmu finančných príspevkov uvedeného v článku 7 a prípadne automatického korekčného mechanizmu uplatniteľného na programy alebo činnosti Únie, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode v súlade s článkom 9;
 - iv) výmenu informácií a v príslušných prípadoch skúmanie všetkých prípadných otázok týkajúcich sa využívania výsledkov vrátane práv duševného vlastníctva;
 - v) diskusiu na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany o obmedzeniach, ktoré zmluvné strany uplatňujú alebo plánujú v súvislosti s prístupom k ich príslušným výskumným a inovačným programom, najmä pokiaľ ide o akcie týkajúce sa ich strategických aktív, záujmov, autonómie alebo bezpečnosti;

- vi) preskúmanie možností na zlepšenie a rozvíjanie spolupráce;
 - (vii) spoločnú diskusiu o budúcom smerovaní a prioritách politík týkajúcich sa programov alebo činností Únie, na ktoré sa vzťahujú protokoly k tejto dohode;
 - (viii) výmenu informácií, okrem iného o nových právnych predpisoch, rozhodnutiach alebo vnútroštátnych programoch, ktoré sú relevantné na vykonávanie tejto dohody a protokolov k nej;
 - (ix) prijímanie protokolov k tejto dohode o konkrétnych podmienkach účasti Švajčiarska na programoch alebo činnostiach Únie, resp. na ich častiach, alebo podľa potreby zmien takýchto protokolov rozhodnutím;
 - (x) zmenu článkov 11 a 12 tejto dohody rozhodnutím, s cieľom zohľadniť zmeny aktov jednej alebo viacerých inštitúcií Únie;
- b) v spolupráci so spoločným výborom zriadeným dohodou o zdraví (ďalej len „spoločný výbor pre zdravie“) zabezpečuje riadne fungovanie a účinné vykonávanie tejto dohody, pokiaľ ide o účasť Švajčiarska na akčných programoch Únie v oblasti zdravia¹, len v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda; a konkrétne
- i) po porade so spoločným výborom pre zdravie prijme alebo zmení príslušný protokol;

¹ V období rokov 2021 až 2027 je to program EU4Health zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014 (Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1).

- ii) informuje spoločný výbor pre zdravie, ak program jeho zasadnutí obsahuje záležitosti týkajúce sa akčného programu Únie v oblasti zdravia.

2. Spoločný výbor prijíma rozhodnutia konsenzom. Rozhodnutia sú pre zmluvné strany záväzné.
3. Spoločný výbor je zložený zo zástupcov zmluvných strán.
4. Spoločný výbor môže rozhodnúť o zriadení akejkoľvek pracovnej skupiny alebo akéhokoľvek poradného orgánu *ad hoc* na expertnej úrovni na pomoc pri vykonávaní tejto dohody.
5. Spoločnému výboru spolupredsedia zástupcovia každej zo zmluvných strán.
6. Spoločný výbor vyvíja svoju činnosť neustále prostredníctvom výmeny príslušných informácií akýmikoľvek komunikačnými prostriedkami, a to najmä pokiaľ ide o účasť subjektov Švajčiarska a plnenie ich úloh. Spoločný výbor môže v prípade potreby vždy vykonávať svoje úlohy písomne.
7. Spoločný výbor zasadá aspoň raz ročne striedavo v Bruseli a Berne, pokiaľ spolupredsedia nerozhodnú inak. Zasadá aj na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany. Spolupredsedia sa môžu dohodnúť, že zasadnutie spoločného výboru sa uskutoční prostredníctvom videokonferencie alebo telekonferencie.
8. Spoločný výbor prijme na svojom prvom zasadnutí svoj rokovací poriadok.

ČLÁNOK 17

Nadobudnutie platnosti

1. Táto dohoda musí byť ratifikovaná alebo schválená zmluvnými stranami v súlade s ich vlastnými postupmi. Zmluvné strany si navzájom oznámia ukončenie vnútorných postupov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody.
2. Táto dohoda nadobudne platnosť prvým dňom druhého mesiaca nasledujúceho po dni, keď bol oznámený posledný z týchto nástrojov:
 - a) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb;
 - b) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Švajčiarskou konfederáciou na strane druhej o voľnom pohybe osôb;
 - c) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave;
 - d) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave;
 - e) Protokol o štátnej pomoci k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave;
 - f) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a cestujúcich;

- g) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a cestujúcich;
- h) Protokol o štátnej pomoci k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o železničnej a cestnej preprave tovaru a cestujúcich;
- i) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o obchode s poľnohospodárskymi výrobkami;
- j) Inštitucionálny protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody;
- k) Pozmeňujúci protokol k Dohode medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o vzájomnom uznávaní vo vzťahu k posudzovaniu zhody;
- l) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o pravidelnom finančnom príspevku Švajčiarska na znižovanie hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskej únii;
- m) Dohoda medzi Európskou úniou a Švajčiarskou konfederáciou o podmienkach účasti Švajčiarskej konfederácie na aktivitách Agentúry Európskej únie pre vesmírny program.

ČLÁNOK 18

Predbežné vykonávanie

1. Zmluvné strany túto dohodu predbežne vykonávajú v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi od 1. januára 2025. Ak bude deň podpisu tejto dohody po 15. novembri 2025, zmluvné strany túto dohodu predbežne vykonávajú v súlade so svojimi príslušnými vnútornými postupmi a právnymi predpismi od 1. januára 2026.
2. Predbežné vykonávanie tejto dohody sa skončí najneskôr 31. decembra 2028, ak Švajčiarsko do uvedeného dátumu nedokončí svoje vnútorné postupy potrebné na nadobudnutie platnosti nástrojov uvedených v článku 17.
3. Ak sa predbežné vykonávanie tejto dohody skončí podľa odseku 2 tohto článku, zmluvné strany sa dohodli, že švajčiarsky operačný príspevok uvedený v článku 7 je splatný bez úpravy stanovenej v článku 8 alebo bez opravy stanovenej v článku 9.
4. Zmluvné strany sa dohodli, že projekty alebo akcie, v súvislosti s ktorými boli prijaté právne záväzky po predbežnom vykonávaní tejto dohody a predtým, ako sa prestane predbežne vykonávať, pokračujú až do ich ukončenia, a to za podmienok, ktoré táto dohoda stanovuje.

ČLÁNOK 19

Pozastavenie

1. Únia môže pozastaviť vykonávanie protokolu k tejto dohode v súvislosti s programom alebo činnosťou Únie, resp. ich časťou:

- a) ak Švajčiarsko nesplní svoje povinnosti podľa článku 5 ods. 1 a takéto nesplnenie má významný vplyv na vykonávanie tohto programu alebo činnosti, resp. ich časti;
- b) v prípade čiastočného alebo úplného nezaplatenia finančného príspevku, ktorý má Švajčiarsko zaplatiť v rámci daného programu alebo činnosti.

V prípade neuhradenia príspevku, ktoré môže významne ohroziť vykonávanie a riadenie programu alebo činnosti Únie, zašle Európska komisia formálnu upomienku. Ak v lehote 20 pracovných dní od doručenia formálnej upomienky nedôjde k žiadnej úhrade, Európska komisia zašle Švajčiarsku formálny list, v ktorom jej oznámi pozastavenie vykonávania príslušného protokolu k tejto dohode, ktoré nadobudne účinnosť 15 dní po doručení tohto oznámenia Švajčiarsku;

- c) v prípadoch stanovených v článku 16 dohody o zdraví, pokiaľ ide o účasť Švajčiarska na akčnom programe Únie v oblasti zdravia.

2. V prípade pozastavenia vykonávania protokolu k tejto dohode nemajú subjekty Švajčiarska nárok na účasť na postupoch udeľovania, ktoré v čase nadobudnutia účinnosti pozastavenia ešte neboli ukončené. Postup udeľovania sa považuje za ukončený, ak boli na jeho základe prijaté právne záväzky.

3. Pozastavenie nemá vplyv na právne záväzky prijaté subjektmi Švajčiarska v rámci príslušného programu alebo činnosti Únie pred nadobudnutím účinnosti pozastavenia. Na takéto právne záväzky sa príslušný protokol k tejto dohode naďalej uplatňuje.
4. Keď je Únii pripísaný finančný príspevok v plnej výške, bezodkladne to oznámi Švajčiarsku. Pozastavenie sa po takomto oznámení s okamžitou účinnosťou zruší.
5. Odo dňa zrušenia pozastavenia majú subjekty Švajčiarska znovu nárok na účasť na postupoch udeľovania, ktoré sa začali v rámci príslušného programu alebo činnosti Únie po tomto dátume, ako aj na postupoch udeľovania, ktoré sa začali pred týmto dátumom, ak ešte neuplynuli lehoty na podanie žiadostí.
6. Ak po šiestich mesiacoch od začiatku pozastavenia v súlade s odsekom 1 pretrvávajú okolnosti, ktoré viedli k pozastaveniu, Únia môže jednostranne ukončiť pozastavený protokol v súvislosti s príslušným programom alebo činnosťou Únie, resp. ich časťou.

ČLÁNOK 20

Ukončenie

1. Túto dohodu môže zmluvná strana ukončiť tak, že to oznámi druhej zmluvnej strane.
2. Táto dohoda sa prestane uplatňovať šesť mesiacov odo dňa doručenia písomného oznámenia uvedeného v odseku 1.

3. Ak je dohoda ukončená v súlade s týmto článkom, zmluvné strany súhlasia, že:
- a) projekty alebo akcie, pre ktoré sa prijali právne záväzky po nadobudnutí platnosti tejto dohody a predtým, ako bola dohoda ukončená, pokračujú až do ich ukončenia na základe podmienok stanovených v tejto dohode;
 - b) ročný finančný príspevok na program alebo činnosť Únie v roku N, počas ktorého bola táto dohoda ukončená, sa uhradí v plnej výške v súlade s článkom 7 tejto dohody a so všetkými príslušnými pravidlami v príslušnom protokole. Ak sa uplatňuje mechanizmus úprav, operačný príspevok na príslušný program alebo činnosť v roku N sa upraví v súlade s článkom 8 tejto dohody. V prípade programov alebo činností Únie, na ktoré sa uplatňuje mechanizmus úprav aj automatický korekčný mechanizmus, sa príslušný operačný príspevok na rok N upraví v súlade s článkom 8 tejto dohody a opraví v súlade s jej článkom 9. V prípade programov alebo činností Únie, na ktoré sa uplatňuje len korekčný mechanizmus, sa príslušný operačný príspevok na rok N opraví v súlade s článkom 9 tejto dohody. Účastnícky poplatok zaplatený za rok N ako súčasť finančného príspevku na program alebo činnosť Únie sa neupravuje ani neopravuje;
 - c) ak sa uplatňuje mechanizmus úprav, po roku, v ktorom bola táto dohoda ukončená, sa operačné príspevky na program alebo činnosť Únie uhradené za roky, počas ktorých sa táto dohoda vykonávala, upravujú v súlade s článkom 8. V prípade programov alebo činností Únie, na ktoré sa uplatňuje mechanizmus úprav aj automatický korekčný mechanizmus, sa tieto operačné príspevky upravujú v súlade s článkom 8 a automaticky opravujú v súlade s článkom 9. V prípade programov alebo činností Únie, na ktoré sa uplatňuje len automatický korekčný mechanizmus, sa príslušné operačné príspevky automaticky opravujú v súlade s článkom 9.

4. S výhradou odseku 3 sa účasť Švajčiarska na akčnom programe Únie v oblasti zdravia môže ukončiť v prípadoch uvedených v článku 16 dohody o zdraví.
5. S výhradou odseku 3 a bez ohľadu na akékoľvek ustanovenia tejto dohody, ktoré sú v rozpore s týmto ustanovením, sa účasť Švajčiarska na akčnom programe Únie v oblasti zdravia skončí v ten istý deň, ako prestane platiť dohoda o zdraví.
6. Zmluvné strany vyriešia všetky ostatné dôsledky vyplývajúce z ukončenia tejto dohody vzájomnou dohodou.

ČLÁNOK 21

Príloha o protokoly

Príloha a protokoly k tejto dohode tvoria jej neoddeliteľnú súčasť.

Vyhotovené v [...] dňa [...], v dvoch vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, chorvátskom, írskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

NA DÔKAZ TOHO nižšie podpísaní splnomocnení zástupcovia, riadne poverení na tento účel, podpísali túto dohodu.

[Podpis (s účinkami vo všetkých 24 jazykoch EÚ: „Za Európsku úniu a Európske spoločenstvo pre atómovú energiu“ a „za Švajčiarsku konfederáciu“)]

PRÍLOHA O USTANOVENIACH O FINANČNOM VYKONÁVANÍ

1. Európska komisia čo možno najskôr, najneskôr však do 16. apríla každého rozpočtového roka, oznámi Švajčiarsku tieto informácie o každom programe alebo činnosti Únie, resp. ich časti, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje:
 - a) sumy viazaných rozpočtových prostriedkov v rozpočte Únie prijaté s konečnou platnosťou pre príslušný rok pre rozpočtové riadky týkajúce sa účasti Švajčiarska v súlade s protokolmi k tejto dohode, a ak je to relevantné, sumu vonkajších pripísaných príjmových rozpočtových prostriedkov, ktorá nevyplýva z finančného príspevku od iných darcov do týchto rozpočtových riadkov;
 - b) sumu účastníckeho poplatku podľa článku 7 tejto dohody;
 - c) od roku N +1 vykonávania programu obsiahnutého v protokoloch k tejto dohode plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov zodpovedajúcich rozpočtovému roku N a mieru rušenia viazanosti;
 - d) v prípade programov, resp. ich častí, na ktoré sa vzťahuje článok 9 tejto dohody, ak sú takéto informácie potrebné na výpočet automatickej korekcie, úroveň záväzkov prijatých v prospech subjektov Švajčiarska rozdelených podľa zodpovedajúceho roku rozpočtových prostriedkov a súvisiacej celkovej úrovne záväzkov.

Európska komisia na základe svojho návrhu rozpočtu poskytne čo možno najskôr (pokiaľ možno počas júna) odhad informácií uvedených v písmenách a) a b), najneskôr však do 1. septembra rozpočtového roka.

2. Celková hodnota výzvy na úhradu finančných prostriedkov na daný rok sa stanoví uplatnením ročnej sumy vypočítanej podľa článku 7 tejto dohody vrátane, ak je to uplatniteľné na príslušný program Únie, akýchkoľvek úprav podľa článku 8 tejto dohody, a ak je to uplatniteľné na príslušný program Únie, akýchkoľvek korekcií podľa článku 9 tejto dohody.

Uplatňovanie tohto odseku nemá žiadny vplyv na stanovenie výpočtu automatickej korekcie podľa článku 9.

3. Európska komisia najneskôr 16. apríla, a ak sa to uplatňuje na program Únie, najskôr 22. októbra a najneskôr 31. októbra každého rozpočtového roka vyzve Švajčiarsko na úhradu finančných prostriedkov, a to vo výške zodpovedajúcej príspevku Švajčiarska podľa tejto dohody na každý program alebo činnosť Únie, resp. ich časti, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje.
4. Výzvy na úhradu finančných prostriedkov uvedené v odseku 3 pozostávajú z týchto splátok:
 - a) prvá splátka v každom roku v súvislosti s výzvou na úhradu finančných prostriedkov, ktorá sa má vydať do 16. apríla, zodpovedá sume až do výšky odhadu ročného finančného príspevku na daný program podľa odseku 1.

Švajčiarsko zaplatí sumu uvedenú v tejto výzve na úhradu finančných prostriedkov najneskôr 60 dní po vydaní výzvy na úhradu finančných prostriedkov;

- b) prípadná druhá splátka v danom roku v súvislosti s výzvou na úhradu finančných prostriedkov, ktorá sa má vydať najskôr 22. októbra a najneskôr 31. októbra, zodpovedá rozdielu medzi sumou uvedenou v odseku 1 a sumou uvedenou v odseku 3, ak je suma uvedená v odseku 3 vyššia. Švajčiarsko zaplatí sumu uvedenú v tejto výzve na úhradu finančných prostriedkov najneskôr do 21. decembra.

Švajčiarsko môže uskutočniť samostatné platby pre každý program a činnosť.

5. Ak sa táto dohoda začne predbežne vykonávať v roku 2025, Európska komisia v prvom roku jej vykonávania vydá jedinú výzvu na úhradu finančných prostriedkov, a to do 60 dní od podpisu tejto dohody, najneskôr však do 10. decembra 2025.
6. Ak sa táto dohoda začne predbežne vykonávať v roku 2025, Švajčiarsko zaplatí sumu uvedenú vo výzve na úhradu finančných prostriedkov podľa odseku 5 najneskôr 30 dní po vydaní uvedenej výzvy na úhradu finančných prostriedkov, a to najneskôr do 21. decembra 2025.
7. Ak sa účasť Švajčiarska ukončí podľa článku 20 tejto dohody, všetky platby súvisiace s obdobím pred nadobudnutím účinnosti ukončenia sa stanú splatnými. Európska komisia vydá výzvu na úhradu finančných prostriedkov v súvislosti s dlžnou sumou najneskôr jeden mesiac po nadobudnutí účinnosti ukončenia. Švajčiarsko uhradí túto dlžnú sumu do 60 dní od vydania výzvy na úhradu finančných prostriedkov.
8. V prípade akéhokoľvek omeškania úhrady finančného príspevku je Švajčiarsko povinné zaplatiť úroky z omeškania z neuhradenej sumy od dátumu splatnosti do dňa, keď sa daná neuhradená suma vyplatí v plnej výške.

9. Úrokovou sadzbou uplatniteľnou na splatné sumy, ktoré neboli zaplatené v deň splatnosti, je úroková sadzba, ktorú Európska centrálna banka uplatňuje na svoje hlavné refinančné operácie, uverejnená v sérii C *Úradného vestníka Európskej únie*, platná v prvý deň mesiaca splatnosti, alebo 0 %, podľa toho, ktorá hodnota je vyššia, zvýšená o 3,5 percentuálneho bodu.
-

PROTOKOL Č. 1

ÚČASŤ NA PROGRAMOCH HORIZONT EURÓPA, VÝSKUMNÝ A VZDELÁVACÍ PROGRAM EURATOMU, DIGITÁLNA EURÓPA A ERASMUS+

ČASŤ I

VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ

ČLÁNOK 1

Programy, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje

1. Švajčiarsko sa ako pridružená krajina zúčastňuje na programoch a činnostiach Únie, resp. ich častiach, zriadených týmito základnými aktmi, pričom na ne prispieva:
 - a) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013¹ (ďalej len „program Horizont Európa“), vykonávané prostredníctvom osobitného programu zriadeného rozhodnutím Rady (EÚ) 2021/764 z 10. mája 2021, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a zrušuje rozhodnutie 2013/743/EÚ², a to v ich najaktuálnejších zneniach a prostredníctvom finančného príspevku pre Európsky inovačný a technologický inštitút zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte³;

¹ Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 167I, 12.5.2021, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61.

- b) nariadenie Rady (Euratom) 2021/765 z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a o zrušení nariadenia (Euratom) 2018/1563¹ (ďalej len „program Euratomu“), a to v jeho najaktuálnejšom znení;
 - c) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/694 z 29. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje program Digitálna Európa a zrušuje rozhodnutie (EÚ) 2015/2240² (ďalej len „program Digitálna Európa“), a to v jeho najaktuálnejšom znení;
 - d) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/817 z 20. mája 2021, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013³ („program Erasmus+“), a to v jeho najaktuálnejšom znení;
2. Tento protokol sa neuplatňuje na postupy udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky na:
- a) roky 2021, 2022, 2023 alebo 2024 v rámci programov alebo činností Únie, resp. ich častí, uvedených v článku 1 ods. 1 písm. a) až c) tohto protokolu;
 - b) roky 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 alebo 2026 v rámci programu Únie uvedeného v článku 1 ods. 1 písm. d) tohto protokolu.

¹ Ú. v. EÚ L 1671, 12.5.2021, s. 81.

² Ú. v. EÚ L 166, 11.5.2021, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/694/oj>.

³ Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj>.

ČLÁNOK 2

Trvanie účasti Švajčiarska

1. Švajčiarsko sa zúčastňuje na programoch a činnostiach Únie, resp. ich častiach, uvedených v:
 - a) článku 1 ods. 1 písm. a) až c) tohto protokolu od 1. januára 2025 alebo od iného dátumu, ak sa to stanovuje v osobitnej hlave tohto protokolu, a to počas ich zostávajúceho trvania alebo do konca VFR na roky 2021 – 2027, podľa toho, čo je kratšie;
 - b) článku 1 ods. 1 písm. d) tohto protokolu od 1. januára 2027 počas jeho zostávajúceho trvania alebo do konca VFR na roky 2021 – 2027, podľa toho, čo je kratšie, a to za podmienok stanovených v článku 14 tohto protokolu.
2. Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska sú oprávnené podľa podmienok stanovených v článku 4 tejto dohody, pokiaľ ide o únijné postupy udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky programov a činností alebo ich častí uvedených v článku 1 tohto protokolu, a to v lehotách stanovených v odseku 1 tohto článku.

Pokiaľ ide o programy a činnosti Únie, resp. ich časti, uvedené v článku 1 ods. 1 písm. a) až c) tohto protokolu, Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska nie sú oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie v rámci únijných postupov udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky na roky 2021, 2022, 2023 alebo 2024, pričom nie sú dotknuté uplatniteľné pravidlá oprávnenosti pre subjekty nepridružených tretích krajín stanovené v základnom akte alebo iné pravidlá, ktoré sa týkajú vykonávania programu alebo činnosti Únie.

Pokiaľ ide o programy a činnosti Únie, resp. ich časti, uvedené v článku 1 ods. 1 písm. d) tohto protokolu, Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska nie sú oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie v rámci únijných postupov udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky na roky 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 alebo 2026, pričom nie sú dotknuté uplatniteľné pravidlá oprávnenosti pre subjekty nepridružených tretích krajín stanovené v základnom akte alebo iné pravidlá, ktoré sa týkajú vykonávania programu alebo činnosti Únie.

ČLÁNOK 3

Záverečné ustanovenia

Tento protokol platí počas obdobia potrebného na ukončenie realizácie všetkých projektov, akcií a činností, resp. ich častí, financovaných z programov Únie uvedených v článku 1 tohto protokolu, všetkých akcií nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tohto protokolu medzi zmluvnými stranami.

Tento protokol sa predlžuje a za rovnakých podmienok sa uplatňuje na roky 2026 – 2027 aj na program nasledujúci po programe Euratomu, pokiaľ do troch mesiacov od uverejnenia tohto nasledujúceho programu v *Úradnom vestníku Európskej únie* jedna zo zmluvných strán neoznámi svoje rozhodnutie nepredĺžiť platnosť tohto protokolu na daný nasledujúci program. V prípade takéhoto oznámenia sa tento protokol na nasledujúci program Euratomu od 1. januára 2026 neuplatňuje.

ČLÁNOK 4

Príloha

Príloha k tomuto protokolu tvorí jeho neoddeliteľnú súčasť.

ČASŤ II

OSOBITNÉ PODMIENKY ÚČASTI NA PROGRAMOCH ÚNIE

HLAVA 1

PROGRAM HORIZONT EURÓPA A PROGRAM EURATOMU, KTORÝ DOPŔŇA PROGRAM HORIZONT EURÓPA

ČLÁNOK 5

Osobitné podmienky účasti na programe Horizont Európa
a programe Euratomu, ktorý dopŔňa program Horizont Európa

1. Skôr ako sa rozhodne o oprávnenosti subjektov Švajčiarska zúčastniť sa na akcii súvisiacej so strategickými aktívami, záujmami, autonómiou alebo bezpečnosťou Únie podľa článku 22 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/695, Európska komisia si môže vyžiadať osobitné informácie alebo ubezpečenia, akými sú:
 - a) informácie o tom, či sa udelil alebo udelí subjektom Únie recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom, akciám, činnostiam alebo iným opatreniam Švajčiarska, resp. k ich častiam, ktoré sú rovnocenné s dotknutou akciou programu Horizont Európa;

- b) informácie o tom, či má Švajčiarsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií a záruky, že orgány Švajčiarska oznámia Európskej komisii a budú s ňou konzultovať akékoľvek možné prípady, keď sa pri používaní takého mechanizmu dozvedeli, že subjekt usadený mimo Švajčiarska alebo kontrolovaný zo zahraničia plánuje zahraničnú investíciu do subjektu Švajčiarska alebo prevzatie subjektu Švajčiarska, ktorému bolo udelené financovanie z programu Horizont Európa alebo programu Euratomu v rámci akcií súvisiacich so strategickými aktívami, záujmami, s autonómiou alebo bezpečnosťou Únie, za predpokladu, že Európska komisia poskytne Švajčiarsku zoznam príslušných subjektov Švajčiarska po podpise dohôd o grante s uvedenými subjektmi, a
- c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté na základe dotknutých akcií subjektmi Švajčiarska sa nebudú vzťahovať obmedzenia vývozu do členských štátov počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení; Švajčiarsko bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú obmedzenia vývozu.
2. Subjekty Švajčiarska sa môžu zapájať do činností Spoločného výskumného centra (ďalej len „JRC“) za rovnakých podmienok, aké platia pre subjekty Únie, ak nie sú potrebné obmedzenia na zabezpečenie súladu s rozsahom práv účasti vyplývajúcich z vykonávania odseku 1.
3. Ak Únia vykonáva program Horizont Európa uplatnením článkov 185 a 187 ZFEÚ, Švajčiarsko a subjekty Švajčiarska môžu byť účastníkmi právnych štruktúr vytvorených podľa uvedených ustanovení v súlade s právnymi aktmi Únie, ktoré boli alebo budú prijaté na účely zriadenia týchto právnych štruktúr.

4. Švajčiarsku sa pravidelne poskytujú informácie o činnostiach centra JRC súvisiacich s účasťou Švajčiarska na každom programe, najmä na viacročných pracovných programoch centra JRC. Vysoký predstaviteľ zo Švajčiarska je pozývaný ako pozorovateľ na zasadnutia správnej rady JRC v súvislosti s bodom, ktorý sa týka účasti Švajčiarska na každom programe.
5. Nariadenie (EÚ) 2021/819¹ alebo právny akt Únie, ktorým sa nahrádza uvedené nariadenie, a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820² sa uplatňujú na účasť subjektov Švajčiarska v znalostných a inovačných spoločenstvách v súlade s článkom 4 tejto dohody.
6. Zástupcovia Švajčiarska majú právo zúčastňovať sa ako pozorovatelia vo výbore uvedenom v článku 14 rozhodnutia Rady (EÚ) 2021/764 a v článku 16 nariadenia (Euratom) 2021/765 bez hlasovacích práv a v bodoch, ktoré sa týkajú Švajčiarska, keď uvedený výbor rokuje o otázkach týkajúcich sa vykonávania programu Horizont Európa a programu Euratomu. Takáto účasť musí byť v súlade s článkom 6 tejto dohody. Cestovné náklady zástupcov Švajčiarska na zasadnutia uvedeného výboru sa uhrádzajú na úrovni ekonomickej triedy. Na všetky ostatné náležitosti, pokiaľ ide o náhradu cestovných nákladov a výdavkov spojených s pobytom, sa vzťahujú rovnaké pravidlá, aké sa uplatňujú na zástupcov z členských štátov.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/819 z 20. mája 2021 o Európskom inovačnom a technologickom inštitúte (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 61).

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/820 z 20. mája 2021 o strategickom inovačnom programe Európskeho inovačného a technologického inštitútu (EIT) na roky 2021 – 2027: stimulácia inovačného talentu a inovačnej kapacity Európy, ktorým sa ruší rozhodnutie č. 1312/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 189, 28.5.2021, s. 91).

ČLÁNOK 6

Reciprocita

Právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch, akciách, činnostiach a iných opatreniach Švajčiarska, resp. ich častiach, ktoré sú rovnocenné s tými, ktoré patria do rámca programu Horizont Európa a programu Euratomu, v súlade so zákonmi a inými právnym predpismi Švajčiarska.

Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií, činností, iných opatrení Švajčiarska, resp. ich častí, je uvedený v prílohe I k tomuto protokolu.

Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Švajčiarska podlieha zákonom a iným právnym predpisom Švajčiarska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov, projektov, akcií, činností a iných opatrení, resp. ich častí. Ak sa financovanie neposkytuje, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

ČLÁNOK 7

Otvorená veda

Zmluvné strany vo svojich programoch, projektoch, akciách a činnostiach, resp. ich častiach, vzájomne propagujú a podporujú postupy otvorenej vedy v súlade s pravidlami programu Horizont Európa, programu Euratomu a zákonmi a inými právnymi predpismi Švajčiarska.

ČLÁNOK 8

Finančné podmienky pre program Horizont Európa

1. Na program Horizont Európa sa uplatňuje článok 8 tejto dohody.
2. Na program Horizont Európa sa uplatňuje článok 9 tejto dohody.
3. Na výpočet automatickej korekcie uvedenej v článku 9 tejto dohody a v tomto článku sa uplatňujú tieto podrobné pravidlá:
 - a) „súťažné granty“ sú granty udeľované na základe výziev na predkladanie návrhov, ktorých koneční prijímatelia sa môžu identifikovať v čase výpočtu automatickej korekcie; finančná podpora pre tretie strany vymedzená v článku 207 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vylučuje;
 - b) ak sa podpíše právny záväzok s konzorciom, sumy, na základe ktorých sa určia počiatočné sumy právneho záväzku, sú kumulatívne sumy pridelované prijímateľom, ktorými sú subjekty Švajčiarska, v súlade s orientačným rozdelením rozpočtu v dohode o grante;
 - c) všetky sumy právnych záväzkov zodpovedajúcich súťažným grantom sa určia pomocou elektronického systému Európskej komisie eCorda a extrahujú sa druhú februárovú stredu roka N + 2;
 - d) „neintervenčné náklady“ sú iné náklady na program Horizont Európa než náklady na súťažné granty vrátane podporných výdavkov, správy špecifickej pre program a iných akcií;

- e) sumy pridelené medzinárodným organizáciám ako právnym subjektom, ktoré sú konečným prijímateľom, sa považujú za neintervenčné náklady.

4. Mechanizmus automatickej korekcie sa uplatňuje takto:

- a) automatické korekcie na rok N v súvislosti s vykonávaním viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N, zvýšených v súlade s článkom 7 ods. 5 tejto dohody, sa uplatnia na základe údajov o roku N a roku N + 1 zo systému eCorda uvedeného v odseku 3 písm. c) tohto článku na rok N + 2 po uplatnení úprav vykonaných v súlade s článkom 8 tejto dohody na príspevok Švajčiarska na program Horizont Európa; príslušnou sumou bude suma súťažných grantov, ku ktorým sú v čase výpočtu korekcie k dispozícii údaje;
- b) počínajúc rokom N + 2 a až do roku 2029 sa výška automatickej korekcie vypočítava na rok N na základe rozdielu medzi:
 - i) celkovou sumou týchto súťažných grantov pridelenou Švajčiarsku alebo rozdelenou medzi právne subjekty Švajčiarska ako záväzky prijaté v súvislosti s rozpočtovými prostriedkami na rok N a
 - ii) sumou upraveného operačného príspevku Švajčiarska na rok N vynásobenou pomerom medzi:
 - A. sumou súťažných grantov poskytnutých z viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N zvýšených v súlade s článkom 7 ods. 5 tejto dohody a
 - B. celkovou sumou všetkých schválených viazaných rozpočtových prostriedkov na rok N vrátane neintervenčných nákladov.

Ak sa v súlade s uplatňovaním článku 8 vykoná akákoľvek úprava v situáciách, v ktorých sú vylúčené subjekty Švajčiarska, príslušné sumy súťažného grantu sa do výpočtu nezahŕňajú.

5. Ak je v súvislosti s operačným príspevkom Švajčiarska na daný rok N výška rozdielu vypočítaná v súlade s metódou stanovenou v článku 9 ods. 2 tejto dohody záporná a v absolútnom vyjadrení prekročí 8 % príslušného operačného príspevku na rok N, budúci operačný príspevok Švajčiarska na rok $N + 2$ sa zníži o rozdiel medzi absolútnou sumou vypočítanou v súlade s metódou stanovenou v článku 9 ods. 2 tejto dohody na rok N a sumou, ktorá zodpovedá 8 % príslušného operačného príspevku na rok N.

Po skončení obdobia uvedeného v článku 2 ods. 1 tohto protokolu sa akékoľvek zníženia budúcich operačných príspevkov uvedené v prvom pododseku tohto odseku uplatňujú na operačné príspevky Švajčiarska na následný program, na ktorom sa Švajčiarsko zúčastňuje.

Ak sa operačný príspevok Švajčiarska upraví v roku $N + 2$ v súlade s prvým a druhým pododsekom, takáto úprava sa zohľadní na účely výpočtu ročnej sumy na rok $N + 2$ v súlade s bodom 4 prílohy k tejto dohode o ustanoveniach o finančnom vykonávaní.

ČLÁNOK 9

Finančné podmienky pre program Euratomu

1. Na program Euratomu, ktorý dopĺňa program Horizont Európa, sa neuplatňuje článok 8 tejto dohody.

2. Na program Euratomu, ktorý dopĺňa program Horizont Európa, sa neuplatňuje článok 9 tejto dohody.

3. Odchylné od článku 7 ods. 7 tejto dohody je kľúč na určenie príspevkov, ktorý sa má uplatniť v rokoch 2025, 2026 a 2027 pri výpočte operačného príspevku za účasť na programe Euratomu, 95,4 % kľúča na určenie príspevkov vymedzeného v článku 7 ods. 6 tejto dohody.

HLAVA 2

ÚČASŤ NA PROGRAME DIGITÁLNA EURÓPA

ČLÁNOK 10

Rozsah pridruženia

Švajčiarsko sa ako pridružená krajina zúčastňuje na špecifických cieľoch (ŠC) ŠC1 [vysokovýkonná výpočtová technika (HPC)], ŠC2 (umelá inteligencia), ŠC4 (pokročilé digitálne zručnosti) a ŠC5 (zavádzanie a najlepšie využitie digitálnej kapacity a interoperabilita) programu Digitálna Európa, uvedených v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/694, a prispieva k nim.

ČLÁNOK 11

Osobitné podmienky účasti na programe Digitálna Európa

1. Skôr ako sa rozhodne o oprávnenosti subjektov Švajčiarska zúčastniť sa na akcii, účasť na ktorej je z riadne opodstatnených dôvodov obmedzená na základe článku 12 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/694, Európska komisia si môže vyžiadať osobitné informácie alebo ubezpečenia, akými sú:
 - a) informácie o tom, či sa udelil alebo udelí subjektom Únie recipročný prístup k existujúcim a plánovaným programom, projektom, alebo akciám Švajčiarska, ktoré sú rovnocenné s príslušnou akciou programu Digitálna Európa;
 - b) informácie o tom, či má Švajčiarsko zavedený vnútroštátny mechanizmus preverovania investícií a záruky, že orgány Švajčiarska oznámia Európskej komisii a budú s ňou konzultovať akékoľvek možné prípady, keď sa pri používaní takého mechanizmu dozvedeli, že subjekt usadený mimo Švajčiarska alebo kontrolovaný zo zahraničia plánuje zahraničnú investíciu do subjektu Švajčiarska alebo prevzatie subjektu Švajčiarska, ktorému bolo udelené financovanie z programu Digitálna Európa, za predpokladu, že Európska komisia poskytne Švajčiarsku zoznam príslušných právnych subjektov usadených vo Švajčiarsku po podpise dohôd o grante s uvedenými subjektmi, a
 - c) záruky, že na žiadne výsledky, technológie, služby a produkty vyvinuté na základe dotknutých akcií subjektmi usadenými v Švajčiarsku sa nebudú vzťahovať obmedzenia vývozu do členských štátov počas trvania akcie a ďalšie štyri roky po jej skončení; Švajčiarsko bude každoročne počas trvania akcie a ešte štyri roky po jej skončení poskytovať aktualizovaný zoznam položiek, na ktoré sa vzťahujú vnútroštátne obmedzenia vývozu.

2. Ak podmienky výzvy obmedzujú účasť na akcii z dôvodov súvisiacich s bezpečnosťou Únie podľa článku 12 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/694, Európska komisia môže od Švajčiarska požadovať osobitné informácie alebo uistenie s cieľom posúdiť primeranosť záruk poskytnutých príslušnými subjektmi, že ich účasť na akcii by nemala negatívny vplyv na bezpečnosť Únie.

3. Ak Únia vykonáva program Digitálna Európa uplatnením článkov 185 a 187 ZFEÚ, Švajčiarsko a právne subjekty Švajčiarska môžu byť účastníkmi právnych štruktúr vytvorených podľa uvedených ustanovení v súlade s právnymi aktmi Únie, ktoré boli alebo budú prijaté na účely zriadenia týchto právnych štruktúr.

ČLÁNOK 12

Reciprocita

Právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch, akciách, činnostiach a iných opatreniach Švajčiarska, resp. ich častiach, ktoré sú rovnocenné s tými, ktoré patria do rámca programu Digitálna Európa, v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi Švajčiarska.

Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií, činností, iných opatrení Švajčiarska, resp. ich častí, je uvedený v prílohe I k tomuto protokolu.

Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Švajčiarska podlieha zákonom a iným právnym predpisom Švajčiarska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov, projektov, akcií, činností a iných opatrení, resp. ich častí. Ak sa financovanie neposkytuje, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

ČLÁNOK 13

Finančné podmienky

Na program Digitálna Európa sa neuplatňuje článok 8 tejto dohody.

HLAVA 3

ÚČASŤ NA PROGRAME ERASMUS+

ČLÁNOK 14

Osobitné podmienky účasti na programe Erasmus+

Účasť Švajčiarska na programe Erasmus+ je podmienená vymenovaním národného orgánu, zriadením národnej agentúry a určením nezávislého audítorského subjektu v súlade s článkami 26, 27, 28 a 29 nariadenia (EÚ) 2021/817.

Účasť Švajčiarska na programe Erasmus+ nadobúda účinnosť odo dňa, keď Európska komisia akceptovala *ex ante* posúdenie zhody od národnej agentúry podľa článku 28 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/817.

ČLÁNOK 15

Finančné podmienky

1. Na program Erasmus+ sa neuplatňuje článok 8 tejto dohody.
2. Odchyľne od článku 7 ods. 7 tejto dohody je kľúč na určenie príspevkov, ktorý sa má uplatniť v roku 2027 pri výpočte operačného príspevku za účasť na programe Erasmus+, 70 % kľúča na určenie príspevkov vymedzeného v článku 7 ods. 6 tejto dohody.

Zoznam rovnocenných programov, projektov,
akcií a činností Švajčiarska, resp. ich častí

1. V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy, projekty, akcie a činnosti Švajčiarska, resp. ich časti, ktoré sa považujú za rovnocenné s programom Horizont Európa a programom Euratomu:

- Bridge Proof-of-Concept
- SNSF Project funding
- SNSF Health & well-being
- SNSF MARVIS
- SNSF International Co-Investigator Scheme
- SNSF National Centres of Competence in Research (NCCRs)
- Ambizione
- Spark
- Funding programmes FOT

- Sustained Scientific User Laboratory for Simulation and Data-based Science at CSCS (User Lab)
- Swiss Data Science Center
- Swiss Plasma Center / Swiss Fusion Hub
- Swiss Light Source SLS
- Swiss Spallation Neutron Source (SINQ)
- SμS muon source
- Swiss Research Infrastructure for Particle Physics CHRISP
- Swiss X-ray Free Electron Laser SwissFEL
- Swiss-Norwegian beamline (SNBL)
- SwissChips Initiative
- Swiss Twins

2. V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy, projekty, akcie a činnosti Švajčiarska, resp. ich časti, ktoré sa považujú za rovnocenné s programom Digitálna Európa:

[...]

PROTOKOL Č. 2

ÚČASŤ NA ČINNOSTIACH EURÓPSKEHO SPOLOČNÉHO PODNIKU PRE ITER A ROZVOJ ENERGIE JADROVEJ SYNTÉZY, DOHODY O PROJEKTE ITER A DOHODY O ŠIRŠOM PRÍSTUPE

ČLÁNOK 1

Rozsah pridruženia

Švajčiarsko sa zúčastňuje na spoločnom podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (ďalej len „spoločný podnik F4E“) ako člen a prispieva naň, a to v súlade s článkom 2 písm. c) rozhodnutia Rady 2007/198/Euratom¹ a jeho stanovami, ktoré sú k nemu pripojené (ďalej len „stanovy spoločného podniku F4E“), pričom prispieva k budúcej vedeckej a technickej spolupráci v oblasti riadenej jadrovej syntézy prostredníctvom pridruženia Švajčiarska k programu Euratomu.

ČLÁNOK 2

Trvanie účasti Švajčiarska

1. Švajčiarsko sa na spoločnom podniku F4E zúčastňuje ako člen od 1. januára 2026, a to počas trvania zriadenia spoločného podniku F4E, za predpokladu, že sú splnené podmienky rozhodnutia Rady 2007/198/Euratom.

¹ Rozhodnutie Rady 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s. 58).

2. Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska sú oprávnené podľa podmienok stanovených v článku 4 tejto dohody, pokiaľ ide o úijné postupy udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky programov a činností alebo ich častí uvedených v článku 1 tohto protokolu, a to v lehotách stanovených v odseku 1 tohto článku. Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska nie sú oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie v rámci úijných postupov udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky na roky 2021, 2022, 2023, 2024 alebo 2025, pričom nie sú dotknuté uplatniteľné pravidlá oprávnenosti pre subjekty nepridružených tretích krajín stanovené v základnom akte alebo iné pravidlá týkajúce sa vykonávania činnosti spoločného podniku F4E.

ČLÁNOK 3

Osobitné podmienky účasti na činnostiach Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy

1. Bez ohľadu na článok 12 ods. 2 písm. a) a článok 82 ods. 3 písm. a) Služobného poriadku úradníkov Európskej únie a Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie stanovených v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968¹ a v súlade s článkom 10 stanov spoločného podniku F4E môže riaditeľ spoločného podniku F4E vymenovať švajčiarskych štátnych príslušníkov s plnými občianskymi právami za zamestnancov spoločného podniku F4E.

¹ Nariadenie Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a osobitné pravidlá, ktoré sa dočasne uplatňujú na úradníkov Komisie (Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1).

2. Švajčiarsko má hlasovacie práva v správnej rade spoločného podniku F4E a každoročne prispieva na spoločný podnik F4E v súlade s prílohou II k stanovám spoločného podniku F4E.
3. S výhradou ustanovení tejto dohody, a najmä článku 4, sa subjekty Švajčiarska môžu zúčastňovať na všetkých činnostiach spoločného podniku F4E za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty Euratomu.
4. Zástupcovia Švajčiarska sa zúčastňujú na zasadnutiach spoločného podniku F4E v súlade so stanovami spoločného podniku F4E.
5. Švajčiarsko uplatňuje Protokol (č. 7) o výsadách a imunitách Európskej únie pripojený k ZFEÚ na spoločný podnik F4E, jeho riaditeľa a zamestnancov v súvislosti s ich činnosťami podľa rozhodnutia Rady 2007/198/Euratom, a to za týchto podmienok:
 - a) rozšírenie uplatňovania na Švajčiarsko;

všetky odkazy v Protokole o výsadách a imunitách Európskej únie na členské štáty sa pokladajú za odkazy, ktoré sa vzťahujú aj na Švajčiarsko, pokiaľ sa v nasledujúcich ustanoveniach nestanovuje inak;

- b) oslobodenie spoločného podniku F4E od nepriamych daní (vrátane DPH):
- i) výrobky a služby vyvážané zo Švajčiarska nepodliehajú švajčiarskej dani z pridanej hodnoty (DPH); pokiaľ ide o výrobky a služby dodávané spoločnému podniku F4E vo Švajčiarsku na jeho oficiálne použitie, oslobodenie od DPH sa v súlade s článkom 3 druhým pododsekom Protokolu o výsadách a imunitách Európskej únie uskutočňuje vrátením dane; oslobodenie od DPH sa udelí, ak skutočná obstarávacia cena výrobkov a služieb uvedená na faktúre alebo na rovnocennom doklade predstavuje najmenej 100 CHF (vrátane dane);
 - ii) vrátenie DPH sa uskutočňuje na základe predpísaných švajčiarskych formulárov predložených Federálnej správe daní a poplatkov (ESTV), hlavnej divízií pre DPH; žiadosti o vrátenie dane sa spravidla vybavujú do troch mesiacov od dátumu, keď boli podané spolu s potrebnými sprievodnými dokumentmi;
- c) postup pre uplatňovania pravidiel týkajúcich sa zamestnancov Európskeho spoločného podniku pre ITER:
- i) pokiaľ ide o článok 12 druhý pododsek Protokolu o výsadách a imunitách Európskej únie, Švajčiarsko v súlade so zásadami svojho vnútroštátneho práva oslobodzuje úradníkov a ostatných zamestnancov spoločného podniku F4E v zmysle článku 2 nariadenia (Euratom, ESUO, EHS) č. 549/69¹ od federálnych, kantonálnych a komunálnych daní z platov, miezd a odmien, ktoré im vypláca Únia a ktoré sa zdaňujú interne v jej prospech;

¹ Nariadenie Rady (Euratom, ESUO, EHS) č. 549/69 z 25. marca 1969, ktorým sa stanovujú kategórie úradníkov a ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev, na ktorých sa vzťahujú ustanovenia článku 12, druhý odsek článku 13 a článku 14 protokolu o výsadách a imunitách Spoločenstiev.

- ii) Švajčiarsko sa nepovažuje za členský štát v zmysle písmena a) na účely uplatňovania článku 13 Protokolu o výsadách a imunitách Európskej únie;
- iii) úradníci a ostatní zamestnanci spoločného podniku F4E, ako aj ich rodinní príslušníci, ktorí sú poistencami systému sociálneho zabezpečenia vzťahujúceho sa na úradníkov a ostatných zamestnancov Únie, nemusia byť poistení vo švajčiarskom systéme sociálneho zabezpečenia;
- iv) Súdny dvor Európskej únie má výlučnú právomoc vo všetkých otázkach týkajúcich sa vzťahov medzi spoločným podnikom F4E alebo Európskou komisiou a jej zamestnancami v súvislosti s uplatnením nariadenia (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 a ostatných ustanovení práva Únie, ktorými sa stanovujú pracovné podmienky.

6. Švajčiarsko tiež udelí spoločnému podniku F4E všetky výhody stanovené v prílohe III k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v rámci rozsahu jeho oficiálnych činností.

ČLÁNOK 4

Finančné kontroly

1. Úradníci spoločného podniku F4E a Európskej komisie a iné osoby poverené spoločným podnikom F4E a Európskou komisiou majú primeraný prístup, a to aj v elektronickej forme, k miestam, prácam a dokumentom a ku všetkým informáciám potrebným na vykonávanie preskúmaní a auditov, ako aj opatrení na ochranu finančných záujmov Únie v súlade s článkami 11 a 12 tejto dohody. Toto právo prístupu je výslovne uvedené v zmluvách alebo v dohodách uzatvorených s cieľom vykonávať nástroje uvedené v tomto protokole.
2. Príslušné orgány Švajčiarska informujú bezodkladne spoločný podnik F4E a Európsku komisiu o všetkých skutočnostiach alebo podozreniach, o ktorých sa dozvedeli a ktoré sa týkajú akejkolvek nezrovnalosti pri uzatváraní a vykonávaní zmlúv alebo dohôd uzavretých pri uplatňovaní nástrojov uvedených v tomto protokole.
3. Bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie švajčiarskeho trestného práva, môže spoločný podnik F4E alebo Európska komisia uložiť administratívne opatrenia a sankcie v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95¹.
4. Rozhodnutia prijaté spoločným podnikom F4E alebo Európskou komisiou v rámci rozsahu pôsobnosti tohto protokolu, ktoré ukladajú povinnosť peňažného plnenia iným subjektom než štátom, sú vo Švajčiarsku vykonateľné.

¹ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

5. Príkaz na výkon rozhodnutia podľa predchádzajúceho odseku sa vydá v súlade s článkom 14 tejto dohody. Spoločný podnik F4E alebo Európsku komisiu informuje orgán určený švajčiarskou vládou.

ČLÁNOK 5

Finančné podmienky

1. Na tento protokol sa nevzťahuje článok 8 tejto dohody.
2. Odchyľne od článku 7 ods. 7 tejto dohody je kľúč na určenie príspevkov, ktorý sa má uplatniť v rokoch 2026 a 2027 pri výpočte operačného príspevku za účasť na spoločnom podniku F4E, 95,4 % kľúča na určenie príspevkov vymedzeného v článku 7 ods. 6 tejto dohody.

ČLÁNOK 6

Uplatniteľnosť dohody o projekte ITER, dohody o výsadách a imunitách ITER

a dohody o širšom prístupe na územie Švajčiarska dohoda o širšom prístupe k územiu Švajčiarska

1. Zmluvné strany sa dohodli, že:
 - a) dohoda o ITER sa uplatňuje na územie Švajčiarska, pričom na účely uplatňovania tohto článku sa tento protokol považuje za príslušnú dohodu na účely článku 21 uvedenej dohody;

- b) dohoda o výsadách a imunitách ITER sa uplatňuje na územie Švajčiarska, pričom na účely uplatňovania tohto článku sa tento protokol považuje za príslušnú dohodu na účely článku 24 uvedenej dohody a
- c) dohoda o širšom prístupe sa uplatňuje na územie Švajčiarska, a to najmä výsady a imunity podľa článku 13 a článku 14 ods. 5 uvedenej dohody, pričom na účely uplatňovania tohto článku sa tento protokol považuje za príslušnú dohodu na účely článku 26 uvedenej dohody.

2. Štátni príslušníci Švajčiarska s plnými občianskymi právami sú oprávnení za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci členských štátov byť:

- a) menovaní Euratomom za zástupcov v Rade Medzinárodnej organizácie pre energiu jadrovej syntézy ITER (článok 6 ods. 1 dohody o projekte ITER);
- b) menovaní Radou Medzinárodnej organizácie pre energiu jadrovej syntézy ITER za vedúcich pracovníkov [článok 6 ods. 7 písm. d) dohody o projekte ITER];
- c) dočasne pridelení Euratomom do Medzinárodnej organizácie pre energiu jadrovej syntézy ITER (článok 7 ods. 2 dohody o projekte ITER);
- d) priamo zamestnaní Medzinárodnou organizáciou pre energiu jadrovej syntézy ITER na základe vymenovania jej generálnym riaditeľom [článok 7 ods. 2 a 4 písm. b) dohody o projekte ITER];

- e) menovaní Euratomom za zástupcov v Riadiacom výbore pre činnosti v rámci širšieho prístupu a v projektových výboroch činností širšieho prístupu (články 3 a 5 dohody o širšom prístupe);
- f) menovaní Riadiacim výborom za zamestnancov sekretariátu (článok 4 dohody o širšom prístupe);
- g) vyslaní Euratomom na činnosti širšieho prístupu, t. j. ako člen projektových tímov alebo ako vedúci projektu (článok 6 dohody o širšom prístupe).

3. Euratom písomne informuje Švajčiarsko o tom, že sa má zmeniť program ITER, dohoda o projekte ITER, dohoda o širšom prístupe alebo dohoda o výsadách a imunitách ITER.

ČLÁNOK 7

Reciprocita

Právne subjekty usadené v Únii sa môžu zúčastňovať na programoch, projektoch, akciách, činnostiach a iných opatreniach Švajčiarska, resp. ich častiach, ktoré sú rovnocenné s tými, ktoré patria do rámca organizácie ITER, spoločného podniku F4E alebo širšieho prístupu, v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi Švajčiarska. Neúplný zoznam rovnocenných programov, projektov, akcií, činností, iných opatrení Švajčiarska, resp. ich častí, je uvedený v prílohe I k tomuto protokolu.

Financovanie právnych subjektov usadených v Únii zo strany Švajčiarska podlieha zákonom a iným právnym predpisom Švajčiarska, ktorými sa riadi realizácia výskumných a inovačných programov, projektov, akcií, činností a iných opatrení, resp. ich častí. Ak sa financovanie neposkytuje, právne subjekty usadené v Únii sa môžu zapojiť na vlastné náklady.

ČLÁNOK 8

Záverečné ustanovenia

Tento protokol platí počas obdobia potrebného na ukončenie realizácie všetkých projektov, akcií a činností, resp. ich častí, financovaných z programu Únie uvedeného v článku 1 tohto protokolu, všetkých akcií nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tohto protokolu medzi zmluvnými stranami.

Zoznam rovnocenných programov, projektov,
akcií a činností Švajčiarska, resp. ich častí

V tomto neúplnom zozname sa uvádzajú programy, projekty, akcie a činnosti Švajčiarska, resp. ich časti, ktoré sa považujú za rovnocenné s projektom ITER:

[...]

PROTOKOL Č. 3

ÚČASŤ NA PROGRAME EU4HEALTH

ČLÁNOK 1

Rozsah pridruženia

1. Švajčiarsko sa ako pridružená krajina zúčastňuje na osobitných častiach programu EU4Health zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/522 z 24. marca 2021, ktorým sa zriaďuje akčný program Únie v oblasti zdravia („program EU4Health“) na obdobie rokov 2021 – 2027 a zrušuje nariadenie (EÚ) č. 282/2014¹, a to v jeho najaktuálnejšom znení, a prispieva na tieto osobitné časti.
2. Osobitné časti programu EU4Health, na ktorých sa Švajčiarsko zúčastňuje a ku ktorým prispieva, sa týkajú pripravenosti na krízy, na ktorú sa vzťahuje Dohoda o zdraví.

ČLÁNOK 2

Trvanie účasti Švajčiarska

1. Švajčiarsko sa zúčastňuje na programe EU4Health od 1. januára roka nasledujúceho po nadobudnutí platnosti Dohody o zdraví počas zostávajúceho trvania programu EU4Health alebo do konca VFR na roky 2021 – 2027, podľa toho, čo je kratšie.

¹ Ú. v. EÚ L 107, 26.3.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/522/oj>.

2. Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska sú oprávnené podľa podmienok stanovených v článku 4 tejto dohody, pokiaľ ide o úijné postupy udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky programov a činností programu EU4Health, resp. ich častí, a to v lehotách stanovených v odseku 1 tohto článku. Švajčiarsko alebo subjekty Švajčiarska nie sú oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie v rámci úijných postupov udeľovania, ktorými sa plnia rozpočtové záväzky na ktorýkoľvek z rokov VFR 2021 – 2027, pred začiatkom účasti na programe EU4Health v súlade s odsekom 1, bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné pravidlá oprávnenosti pre subjekty z nepridružených krajín stanovené v základnom akte alebo iné pravidlá týkajúce sa vykonávania príslušného programu alebo činnosti Únie.

ČLÁNOK 3

Osobitné podmienky účasti na programe EU4Health

1. Švajčiarsko sa zúčastňuje na programe EU4Health v súlade s podmienkami stanovenými v tejto dohode a v právnom akte uvedenom v článku 1 tohto protokolu, ako aj v akýchkoľvek iných pravidlách týkajúcich sa vykonávania programu EU4Health, a to v jeho najaktuálnejšom znení.
2. Ak sa v podmienkach uvedených v odseku 1 tohto článku nestanovuje inak, právne subjekty usadené vo Švajčiarsku sa môžu zúčastňovať na akciách programu EU4Health za rovnakých podmienok, aké platia pre právne subjekty usadené v Únii, a to vrátane dodržiavania reštriktívnych opatrení Únie.
3. Pri postupoch týkajúcich sa žiadostí, zmlúv a správ, ako aj pri iných administratívnych aspektoch programu EU4Health sa používa angličtina.

ČLÁNOK 4

Finančné podmienky

Na tento protokol sa nevzťahuje článok 8 tejto dohody.

ČLÁNOK 5

Záverečné ustanovenia

Tento protokol platí počas obdobia potrebného na ukončenie realizácie všetkých projektov, akcií a činností, resp. ich častí, financovaných z programu Únie uvedeného v článku 1 tohto protokolu, všetkých akcií nevyhnutných na ochranu finančných záujmov Únie, ako aj všetkých finančných záväzkov vyplývajúcich z vykonávania tohto protokolu medzi zmluvnými stranami.